

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

Trg Nikole Šubića Zrinskog 19, 10000 Zagreb, tel. 01/4873-000, 4873-101, faks 01/4873-102,
<http://www.amz.hr>, e-mail: muzej@amz.hr

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

Otkup 42 predmeta, pretežito različitih primjeraka rimske figuralne plastike (R. Maričića iz Žažine kod Siska, cijena 185.000,00 kn), gl. inv. 487

Pretpovjesna zbirka

- Ilirska fibula s diskoliko raskovanim lukom, bronca, nalazište nepoznato, duž. 22,3 cm
- Latenska fibula s prebačenom nogom, Sisak, željezo, duž. 9,4 cm
- Brončanodobna jednopetljasta lučna fibula, Sisak, željezo i bakrene inkrustacije, duž. 7,9 cm

Antička zbirka

Katalog A-17955-17991

- Statueta s prikazom Herkula; Sisak, bronca, vis. 6,6 cm
- Aplika u obliku teatarske maske, Sisak, bronca, vis. 2,2 cm
- Glava pantere, Sisak (?), srebro, vis. 1,5 cm
- Glava Silena, Đakovo, posrebrena bronca, vis. 3,7 cm
- Srcoliki privjesak s likom dječaka, Dragojlov Brijeg (?), posrebrena bronca, vis. 6,6 cm
- Noga kovčežića u obliku grifona, Podravski Podgajci, bronca, vis. 7,4 cm
- Aplika u obliku lavlje glave, Dragojlov Brijeg, bronca, vis. 6,5 cm
- Glava Minerve ili Rome, Bok kod Siska (?), bronca, vis. 4,2 cm
- Poprsje Marsa, Šćitarjevo (?), bronca, vis. 4,6 cm
- Minijaturna figura ptice, Branjin Vrh, bronca, vis. 2,7 cm
- Glava božanstva s frigijskom kapom (Atis ?), Branjin Vrh, bronca, vis. 4,2 cm
- Držak recipijenta s prikazom lava koji prožire konja, nepoznato nalazište, bronca, olovo i željezo, duž. 7,4 cm
- Aplika u obliku teatarske maske, Sisak, bronca, vis. 3,1 cm
- Aplika u obliku lavlje glave, Sisak, bronca, vis. 4 cm
- Glava bika (držak ključa ili noža), južna Mađarska (?), bronca, duž. 5,1 cm
- Aplika s prikazom ženske glave, Podgrađe kod Benkovca (?), bronca, vis. 2,9 cm
- Minijaturna figura ježa, Sisak, bronca, duž. 1,3 cm
- Aplika u obliku teatarske maske, Đakovo, bronca, vis. 2 cm
- Figura lava, nepoznato nalazište, mramor, vis. 4,7 cm
- Aplika u obliku teatarske maske, Vinkovci (?), bronca, vis. 2,2 cm
- Ulomak reljefa sa ženskim likom, Sisak, bronca, vis. 4 cm
- Aplika u obliku teatarske maske, Sisak, bronca, vis. 2,3 cm

- Minijaturno poprsje Minerve ili Rome, Podravski Podgajci (?), bronca, vis. 2,8 cm
- Glava fantastične životinje, vjerojatno vrh drška keramičke posude (autentičnost dvojbena!), Dalj (?), terakota, vis. 4 cm
- Muška glava, Dalj (?), (autentičnost dvojbena!), terakota, vis. 4,8 cm
- Glava ženskog božanstva (?), nepoznato nalazište, bronca, vis. 4,6 cm
- Aplika s prikazom ženske glave s rupcem na glavi, Orešac, bronca, vis. 2,5 cm
- Aplika u obliku muške glave, nepoznato nalazište, bronca, vis. 2,3 cm
- Aplika u obliku ženske glave, Podravski Podgajci, bronca, vis. 3,5 cm
- Aplika s poprsjem božice Kibele (?) u liku zaštitnice grada, Sisak, bronca, vis. 4,6 cm
- Statueta Lara s fizionomijskim obilježjima pripadnika julijevsko-klaudijevske dinastije (Kalogula?), Sisak, bronca, vis. 16 cm
- Statueta tzv. Sjedećeg Merkura, Đurđevac, bronca, vis. 11 cm
- Figura osobe koja leži odjevena u togu (svećenik ili svećenica); selo Popovi, BiH (?), bronca, duž. 5,5 cm
- Statueta Jupitera s pripadajućim (zasebnim) pravokutnim postoljem, Sisak, bronca, vis. 8,6 cm (s postoljem ukupno 12 cm)
- Rimski fibula (varijanta tzv. snažno profiliranog tipa), Đurđevac, srebro, duž. 8,5 cm
- Brončana posuda s ručkama u obliku stiliziranih palmeta (autentičnost dvojbena!), Sisak, bronca, vis. 15 cm, promjer 33 cm
- Ukrasna zakovica s rimskoga vojničkog remena, Popovac, bronca, promjer 2 cm
- Ukrasna zakovica s rimskoga vojničkog remena, Orešac, bronca, promjer 1,7 cm
- Ukrasna kopča, Sisak, željezo i zlato, duž. 5 cm

Osim navedenih, otkupljeni su i sljedeći predmeti:

7 rimskih minijaturnih olovnih zrcala nepoznate provenijencije (Banat?) (D. Stanković, Zagreb, cijena 3. 000,00 kn)

Numizmatička zbirka

- Brončani novac cara Nerve iz Dupca (M. Kuk, Dubec, cijena 2.050,00 kn), inv. br. G2333
- 4 primjerka različitih medalja (M. Šarinić, Zagreb, cijena 12.850,00 kn), inv. br. E48184 - E48188
- 33 hrvatske medalje (I. Dolenc, Zagreb, cijena 15.000,00 kn), inv. br. E48370-E48402
- 15 kom. čeličnih matrica (negativa) za otkov medalja hrvatskih medaljara Valdeca, Frangeša-Mihanovića, Radkovića itd. (I. Dolenc, Zagreb; cijena 35.000,00 kn, otkup je u tijeku i realizacija bi trebala biti završena u 2006.

1.2. Terensko istraživanje

Antički odjel

Prigodom zaštitnih arheoloških istraživanja u Varaždinskim Toplicama prikupljeno je približno 50 ulomaka keramičkih posuda, 10 željeznih predmeta te 50 fragmenata zidnih slikarija (nakon stručne obrade predmeti će trajno biti pohranjeni u Zavičajnome muzeju u Varaždinskim Toplicama).

1.3. Darovanje

Pretpovijesni odjel

- Pločasta naočalasta fibula s privjeskom u obliku ratnika, gl. inv. 488 (M. Rebić i J. Buljan)

Antički odjel

- Rimska amfora, inv. br. A-17992 (pok. D. Majić-Prpić, Zagreb)

Numizmatički odjel

- 70 kom. novčanica i različitih prigodnih numizmatičkih izdanja Republike Hrvatske, 1999.-2005. (vrijednost 2.770,00 kn), inv. br. G2331 (Hrvatska narodna banka)
- 23 kom. starog srebrnog i bakrenog indijskog i nepalskog novca, inv. br. G2332 (dr. A. i dr. Z. Bujević, Zagreb)
- Srebrna plaketa, inv. br. E48104 (akademска kiparica M. Margareta Landau Nejašmić, Zagreb)
- Brončani dekanumij cara Justinijana I. (527.-565.) iz Dugopolja, inv. br. D2138 (M. Lozo, Split)
- 219 predmeta (željezne matrice i otkovi medalja), inv. br. E48531-E48849 (V. Mataušić, Zagreb)
- 3 medalje (zlato, srebro), inv. br. E48514-E48516 (Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb)
- Medalja, inv. br. 48198 (akademski kipar A. Babić, Vinkovci)
- 2 replike srednjovjekovnoga češkog zlatnog novca, inv. br. E48184-E48188 (Z. Dukat, Zagreb)
- 9 kom. različitoga suvremenog novca, inv. br. E48520-E48528 (M. Kevo, Novi Marof)
- 6 kom. medalja (od toga dva ključa za džepnu uru) te novca, inv. br. E48368- 48369 - E48194-E48197 (I. Mirnik, Zagreb)
- Bleiburška medalja Maje Landau Nejašmić, inv. br. E48511 (dr. V. Geiger, Zagreb)
- 2 medalje Stjepana Divkovića, inv. br. E 48750-E 48751 (Muzej Slavonije - Osijek)
- Srebrni prigodni novac s portretom Andreasa Hofera, inv. br. E48517 (poglavar austrijske savezne zemlje Tirol, dr. Herwig van Staa)
- Medalja J. J. Strossmayera, inv. br. E48512 (akademski kipar S. Divković, Zagreb)
- Masarykova medalja R. Spieglera, inv. br. E48513 (I. Dolenc, Zagreb)
- 4 srebrna prigodna novca, inv. br. E48752-E48755 (Hrvatski novčarski zavod)

1.7. Ostalo

Iz starog fonda izdvojeno i uvršteno u fundus Srednjovjekovne zbirke AMZ-a, inv. S-3820 (pojasna kopča) i S-3821 (gumb-privjesak).

Privremena pohrana

- Tijekom zaštitnih arheoloških istraživanja na nalazištu Virovitica - Đurađ prikupljeno je i u bazu podataka uvedeno 29 vrećica s nalazima keramike, kamena i kućnog lijepa. Uzeta su 34 uzoraka ugljena i zemlje za flotaciju radi izdvajanja arheobotaničkih nalaza te za potrebe kemijske analize. U formular posebnih nalaza upisan je jedan predmet (brusni kamen): nakon završetka obrade predmeti će biti trajno pohranjeni u Gradskome muzeju Virovitica.
- Tijekom zaštitnih arheoloških istraživanja na nalazištu Virovitica - Brekinja prikupljene su te u bazu podataka uvedene 402 vrećice (N1-N402), pretežito s nalazima keramike, ulomcima kućnog lijepa te litičkim nalazima. Uzeto je 166 vrećica (U1-U166) s uzorcima zemlje, kostiju, zuba te ugljena. U formular posebnih nalaza upisano je 36 nalaza (PN1-PN 36): po završetku obrade predmeti će biti pohranjeni u Gradskome muzeju Virovitica.

2. Zaštita

Radionica za restauriranje i konzerviranje metalnih predmeta

a) Restauratorsko-konzervatorski zahvati na arheološkim predmetima iz fundusa AMZ-a: kontrolirano mehaničko čišćenje odgovarajućim abrazivnim alatima (mikropjeskarnici, mikromotori, UZV dlijeta i sl.), uklanjanje neodgovarajućih zaštitnih slojeva, djelomične rekonstrukcije, kemijska stabilizacija, nanošenje novih zaštitnih slojeva i sl.

Pretpovjesna zbirka

- Restaurirano je 50 predmeta izrađenih od bakrenih slitina, stakla i jantara (japodske kape, fibule, dijelovi pojasa, kopče, perle i sl.) s različitih lokaliteta (S. Tomašić).
- Dovršena je desalinizacija kacige grčko-ilirskog tipa, izrađene od bakrene slitine, pronađene u podmorju kod Cresa: mjerjenje Ph-vrijednosti, obavljanje kloridnih proba, zamjena zasićene otopine (D. Doračić).

Antička zbirka

- Restaurirana su 134 predmeta izrađena od željeza, slitina bakra, olova i stakla s lokaliteta Šćitarjevo i Bakar: staklene posude, fibule, aplike, novac, dijelovi okova, strelice, igle, ručke posuda, klinovi, spatule, strigili, noževi, perle, pisaljke, i sl. (S. Tomašić, I. Gagro, Z. Znidarčić).

Srednjovjekovna zbirka

- Restaurirana su 64 različita predmeta izrađena od željeza, bakrenih slitina, kosti i srebra (S. Tomašić, Z. Znidarčić, I. Gagro, D. Doračić).
- Restaurirana je većina predmeta otkrivenih na lokalitetu Zagreb - Opatovina. Gotovo su svi pristigli na obradu vrlo loše očuvani (kopče, igle, praporci, gumbi, noževi, lokot, prstenje i sl.): na brončanim predmetima otkriveni su sporadični ostaci pozlate, dok su na nekim željeznim kopčama i gumbima vidljivi i tragovi kositrenja. Pojedini predmeti analizirani su metodom SEM-

EDAX u Centru za kriminalistička vještačenja MUP-a RH (ukupno je napravljeno 19 elementarnih analiza), a snimljeno je i 29 radiograma koji se rabe u dijagnostici predmeta. Iznimno zahtjevni postupci primjenjeni su pri restauriranju nalaza iz groba označenog brojem 66; uoči zahvata načinjena je radiografija *in-situ* bloka, gdje su se nalazili ukras za glavu s elementima od spiralne žice te dijelovi trake izrađene od bakrene slitine, kao i nekoliko desetaka sitnih staklenih perli. Isti grob sadržavao je i dijelove pojasa s kopčom, jezičcem te ukrasnim aplikama sa sačuvanim ostacima tkanine (analizom obavljenom na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu ustanovljeno je da je riječ o lanu i koži) (D. Doračić).

Ukupno je restaurirano 248 metalnih predmeta iz fundusa AMZ-a.

b) Zahvati na predmetima preuzetim iz ostalih institucija:

- 3 predmeta (fibula, novac) izrađena od slitina bakra za Gradski muzej Vinkovci (D. Doračić)
- 2 predmeta (umbo štita i fibula) izrađena od slitina bakra za Institut za arheologiju u Zagrebu (I. Gagro, Z. Znidračić)
- 3 predmeta (privjesak i novac) izrađena od srebra i slitina bakra za Muzej grada Zagreba (D. Doračić)
- 4 srebrna novca za Filozofski fakultet u Zagrebu (D. Doračić)
- 9 predmeta (karičice) izrađenih od srebra i slitina bakra za Franjevački muzej i galeriju Gorica - Livno (S. Tomašić)
- 15 kom. brončanog novca za Zavičajni muzej Poreštine (D. Doračić)
- 5 željeznih predmeta (noževi) za Arheološki muzej Zadar (Z. Znidarčić, S. Tomašić, I. Gagro)
- Keltska kaciga za Gradski muzej Nova Gradiška (prema ugovoru s Ministarstvom kulture RH) (D. Doračić)
- Preliminarni zaštitni zahvati na predmetima od željeza (ukupno 95 predmeta) iz fundusa Gradskog muzeja u Vinkovcima, Samoborskog muzeja, Gradskog muzeja u Virovitici te Franjevačkog muzeja u Livnu; predmeti su stabilizirani metodom natrijevasulfita (mjerjenje pH-vrijednosti, kloridne probe, zamjene zasićene otopine te ispiranje odnosno uklanjanje zaostalih kemikalija iz predmeta) (D. Doračić)

Ukupno su restaurirana 42 arheološka predmeta preuzeta iz drugih ustanova; za sve restaurirane predmete izrađena je i odgovarajuća fotodokumentacija koja je sastavni dio konzervatorsko-restauratorskog procesa.

U laboratoriju za restauriranje i konzerviranje arheoloških predmeta od metala ukupno je obrađeno, ne računajući i različite manje "estetske" zahvate, **290** arheoloških predmeta.

c) Ostalo

Suradnja s drugim institucijama radi unapređenja rada radionice

- Nastavljena je suradnja s Hrvatskim zavodom za zavarivanje (usluge rendgenskog snimanja), s Centrom za krim-vještačenja "Ivan Vučetić" (MUP RH) i Mineraloškim zavodom PMF-a (izrade analiza elektroničkim mikroskopom, odnosno rendgenskom difrakcijom).
- U sklopu suradnje s Kemijskim odsjekom PMF-a analizirani su uzorci keramike i gline različitih predmeta prapovijesne provenijencije (za potrebe diplomskog rada studentice Ž. Suvajac) (D. Doračić).
- *Sudjelovanje u postavljanju i demontiranju muzejskih izložaba*, kao i redovito održavanje i čišćenje te zamjena dotrajalih dijelova opreme za restauriranje predmeta (I. Gagro, S. Tomašić, Z. Znidarčić)

Radionica za restauriranje i konzerviranje keramike, kamena i stakla

U radionici za restauriranje i konzerviranje keramike, kamena i stakla obavljeno je čišćenje, rekonstruiranje, lijepljenje, dopunjavanje gipsom te obrada i patiniranje predmeta iz muzejskog depoa i stalnog postava, kao i materijala pristigloga s recentnih iskopavanja.

a) Keramika

Pretpovijesna zbirka

- Željeznodobne posude (žare i zdjele) s lokaliteta Goričan, Ilok, Sirova Katalena, Surčin, Dalj, Trošmarija i Ličko Lešće, 13 kom. (J. Fluksi)
- Utezi s lokaliteta Vukovar - Ljeva bara, 5 kom. (J. Fluksi)

Antička zbirka

- Rimske posude, 2 kom. iz Donjih Čeha (s iskopavanja 1991.) i 1 primjerak iz Stenjevca (J. Fluksi)
- Rimska posuda iz Varaždinskih Toplica (restaurirana je za potrebe Zavičajnog muzeja u Varaždinskim Toplicama) (J. Fluksi)

Napomena: Obrada navedenih predmeta započeta je 2004., a dovršena 2005.

Srednjovjekovna zbirka

- Srednjovjekovne posude s lokaliteta Zagreb - Opatovina, 6 kom. (iskopavanje 2004.) (J. Fluksi)

b) Zahvati na spomenicima od drugog materijala (kamen i dr.)

- Montiranje egipatskoga ženskog portreta na odgovarajuće kameni postolje (radi izlaganja u stalnom postavu Egipatske zbirke) (J. Fluksi)

- Restauracija i spajanje dijelova antičkoga kamenog reljefa (inv.br. 167, dim. 107x75 cm) iz Careva polja (Čakovac kod Josipdola) (J. Fluksi)
- Restauracija i rekonstrukcija velikoga antičkog kamenog žrvnja iz Šćitarjeva (gornji dio žrvnja restauriran je gipsom, zatim je prema istom uzorku izrađen i donji dio, a nakon toga je izrađen silikonski kalup potreban za izradu odljeva u kamenu). Žrvanj je namijenjen izlaganju u arheološkom parku Andautonija u Šćitarjevu (J. Fluksi).

c) Izrada silikonskih kalupa i kopija odljeva muzejske građe

- Nastavljena je i dovršena izrada silikonskih kalupa (posao je započet 2004.god.) antičkih mramornih statua Mladog satira (vis.138 cm), Ganimeda (vis.175 cm) i Marsije (vis. 205 cm): svi su odljevi navedenih likova načinjeni u akristalu, a napravljeni su muzeju u gradu Minturnu u Italiji, odakle i potječe navedeni spomenici (J. Fluksi).
- Izrada silikonskog kalupa i 3 gipsana odljeva antičkoga kamenog žrtvenika iz Čučerja, kao i izrada silikonskog kalupa za izradu kopije antičkog brončanog portreta iz Donje Trnave te 6 odljeva istog spomenika od poliesterske smole (patiniranih prema izgledu izvornika) za izložbu u Narodnom sveučilištu Dubrava (J. Fluksi)
- Izrada silikonskog kalupa rimskog novca cara Nerve te izrada i patiniranje 38 odljevaka istog novca (poklonjeno Narodnom sveučilištu Dubrava za izložbu) (J. Fluksi)
- Izrada silikonskog kalupa antičkog kapitela iz Đakova za Muzej Đakovštine u Đakovu, kao i izrada jednog odljeva u akristalu (J. Fluksi)
- Izrada odljeva antičkih reljefa s prikazima *Otmice Europe* i *Neptuna* za hotel Minervu iz Varaždinskih Toplica (J. Fluksi)
- Za otvorenje sezone arheološkog parka Andautonija izrađeno je 7 dvodijelnih keramičkih kalupa rimskih lucerni iz Šćitarjeva (J. Fluksi)

2.1. Preventivna zaštita

Pretpovjesni odjel

- Oprano je 267 ulomaka keramike s lokaliteta Trojvrh, Trošmarija i Vukovar - Lijeva bara (D. Balen).
- Oprano je približno 270 osteoloških nalaza iz razorenih grobova na lokalitetima Trojvrh, Skradnik i Trošmarija (D. Balen).

Antički odjel

- Ostaci arhitekture ranoromaničke crkve sv. Lovre na lokalitetu Mrzlo polje pokraj župne crkve radi zaštite prekriveni su geotekstilom (Z. Gregl).
- Oprano je približno 200 keramičkih ulomaka, oko 30 ulomaka obrađenog kamena te približno 100 opeka s istraživanja u Varaždinskim Toplicama (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).
- Radi izlaganja rimskog stakla iz nekropole u Bakru izdvojeno je 36 posuda te predano u muzejsku radionicu (Z. Gregl).

- U vanjskoj radionici rekonstruirane su i voskom premazane 24 keramičke posude iz Gornje Vasi (Z. Gregl).

2.2. Konzervacija

Antički odjel

- Započeti su konzervatorsko-restauratorski radovi na zemljanim zidu s freskama iz Šćitarjeva: zid je bio dio grobnice istraživane u dvorištu Župnog ureda u Šćitarjevu, ali ga, s obzirom na osjetljivost materijala, nije bilo moguće prezentirati *in situ*, zbog čega je nakon arheoloških istraživanja 1989. bio dopremljen u Arheološki muzej (radove je izvodila Dagmar Dammann, restauratorica iz Potsdama u Njemačkoj).

Konzervacija na terenu

- Na antičkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama u razdoblju od 20. lipnja do 23. srpnja i od 24. listopada do 11. studenog izvođeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na zidnim slikarijama u prostorijama kupališta i bazilike: u zgradu rimskog kupališta radovi su obuhvatili izradu obruba zidne žbuke, vraćanje ulomaka zidnih slikarija u donjim dijelovima zidova te čišćenje oslikanog sloja.
Na istočnom i južnom zidu bazilike obavljeni su interventni radovi (fiksiranje rubova zidnih žbuka i zaštita geotekstilom i pijeskom) na freskama sačuvanim u donjim dijelovima zida, u dužini od približno 20 m (radove je izvodila Dagmar Dammann, restauratorica iz Potsdama u Njemačkoj, sa suradnicom).
- Na lokalitetu Bratelji - Ulica konzervirana su 4 antička paljevinska groba (Z. Gregl).
- Izrađen je izvedbeni projekt za rekonstrukciju ranoromaničke crkve sv. Lovre na lokalitetu Mrzlo polje pokraj župne crkve (autor projekta Ž. Kovačić) (Z. Gregl).

2.3. Restauracija

- Za restauriranje je izdvojeno 7 keramičkih predmeta iz Vetova, Sirove Katalene, Surčina, Dalja, Vukovara - Lijeve bare i Trošmarije (D. Balen).
- Za restauraciju i čišćenje odabrani su predmeti s nalazišta Zagreb - Opatovina/Sv. Franjo (200 kom.) (Ž. Demo).

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Pretpovijesni odjel

- U inventarnu knjigu (klasičan, ručni upis) upisano je 80 inv. brojeva (D. Balen 16, J. Balen 64).
- U muzejsku bazu podataka M ++ prepisan je 1.171 broj (L. Bakarić 53, S. Mihelić 560, J. Balen 558).

Antički odjel

- U bazu podataka M++ uneseno je 47 predmeta (novi otkupi) (I. Radman Livaja).
- U bazu podataka M++ uneseno je 708 predmeta (D. Nemeth- Ehrlich, D. Kušan Špalj).
- Zbirka rimskog stakla iz Bakra (250 kom.) unesena je u informatičku bazu podataka, kao i 42 svjetiljke s raznih lokaliteta te 94 medicinska instrumenta, izdvojena za izlaganje u novom stalnom postavu (Z. Gregl).
- U inventarnu knjigu (ručni upis) uneseno je 45 brojeva (Z. Gregl).

Srednjovjekovni odjel

- Inventirana su 3 predmeta (S-3819-3821) (Ž. Demo).
- U bazu podataka M++ uneseno je 157 predmeta (Ž. Demo).

Numizmatički odjel

- U računalni programa NUMIZ uneseno je 695 predmeta (I. Mirnik).
- U računalni programa NUMIZ uneseno je 317 predmeta (Z. Dukat).

Egipatski odjel

- U bazu podataka M++ uneseno je 259 inv. brojeva (oko 1.000 predmeta) (I. Uranić).

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Pretpovijesni odjel

- U programu M++ katalogizirano je 80 predmeta (J. Balen, L. Bakarić).

Antički odjel

- Zbirka sisačkih olovnih tesera (ukupno 1.130 kom.) upisna je u informatičku bazu podataka File Maker Pro, iz koje će naknadno biti prebačena u bazu podataka M++ (I. Radman Livaja).

Srednjovjekovni odjel

- Katalogizirana su 3 predmeta (S-3819-3821) (Ž. Demo).

Numizmatički odjel

- U program NUMIZ kataloški su obrađene 644 kartice (I. Mirnik, Z. Dukat).

Egipatski odjel

- U programu M ++ katalogizirano je 178 predmeta (I. Uranić).

3.3. Fototeka

Pretpovijesni odjel

- Tijekom arheoloških istraživanja na trasi zapadne obilaznice Virovitice (lokaliteti Đurađ i Brekinja) snimljena je 961 digitalna fotografija (J. Balen).

Antički odjel

- Tijekom arheoloških istraživanja na arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama snimljeno je oko 750 fotografija, a tijekom konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnim slikarijama oko 200 fotografija (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj i vanjski suradnici).
- Tijekom nadzora građevnih radova na postavljanju trajne nadstrešnice iznad rimske bazilike u Varaždinskim Toplicama snimljeno je oko 250 fotografija (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).
- Na Žumberku je tijekom obilaska terena snimljeno oko 120 fotografija (Z. Gregl).

Numizmatički odjel

Digitalne fotografije i skenovi:

- snimanje novca i medalja, 558 snimaka (F. Beusan)
- snimanje i skeniranje medalja, 160 odabralih primjeraka iz donirane Zbirke Kopač (F. Beusan).

Fotolaboratorij

- Inventarizacija suhih ploča ili staklenih negativ-ploča: stanje 3.235 negativa (F. Beusan)
- Obrađeno 1.057 predmeta na negativ-filmu i 1.761 predmet digitalnom kamerom (F. Beusan)
- Snimljeno oko 3.000 predmeta na negativ-film te oko 1.000 predmeta digitalnom kamerom (F. Beusan)

3.4. Dijateka

Snimljeno je 36 dijapositiva za predavanje *Rimski medicinski instrumenti iz Hrvatske* (Pula, studeni 2005.) (Z. Gregl).

3.5. Videoteka

50 VHS videokaseta s ukupno 104 naslova (F. Beusan)

3.6. Hemeroteka

- Prikupljeno 14 novinskih članaka s numizmatičkom tematikom (S. Škrinjarić)
- Prikupljeno 45 novinskih članaka o Muzeju i 286 članaka s različitom muzejskom tematikom (S. Škrinjarić)

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Pretpovijesni odjel

- Tijekom zaštitnih arheoloških radova na nalazištu Virovitica - Đurađ nacrtano je 20 listova za potrebe terenske dokumentacije (20 tlocrta i 14 presjeka u mjerilu 1:20), kao i plan (tlocrt) iskopa (M. Galić).
- Kao sastavni dio dokumentacije nalazišta Virovitica - Brekinja izrađena su 52 lista s crtežima (35 tlocrta i 28 profila) u mjerilu 1:50, 1:20 i 1:10, kao i plan (tlocrt) iskopa (M. Galić).
- Radi objavlјivanja građe nacrtano je 27 tabli materijala s prapovijesnog nalazišta Sarvaš, 2 table materijala s nepoznatih nalazišta, 4 table materijala iz Vučedola te 11 tabli materijala s lokaliteta u Hrvatskom primorju, ukupno 44 table (M. Galić).
- Za izložbu *Odiseja čovječanstva* izrađeno je 28 crteža i različitih rekonstrukcija (M. Galić).

Antički odjel

- Nacrtano je 10 tabli različitog materijala iz Šćitarjeva (L. Černicki).
- U sklopu pripreme različitih publikacija na crtanj su bila 82 predmeta iz Antičke zbirke (lokaliteti Novi Banovci i Vinkovci) (M. Galić).
- Radi različitih objavlјivanja nacrtano je 5 tabli materijala iz Novih Banovaca, tabla s crtežima materijala te 2 rekonstrukcije materijala iz Vinkovaca (ukupno 82 predmeta), crtež kamenog žrtvenika iz Danila te 4 table arheološkog materijala iz Bratelja na Žumberku: ukupno je nacrtano 11 tabli s materijalom te 2 table s rekonstrukcijama (M. Galić).

Srednjovjekovni odjel

- Nacrtano je 12 tabli arheološkog materijala s Opatovine te 2 table materijala s nepoznatih nalazišta: ukupno 14 tabli materijala (M. Galić).

Numizmatički odjel

- Radi objavlјivanja građe nacrtan je primjerak grčkog novca iz Zagreba (M. Galić).

3.8. Stručni arhiv

Numizmatički odjel

- Stručni arhiv Muzeja upotpunjeno je s 34 omota različitog sadržaja (osobni dosjei te izvješća s terena, terenskih istraživanja, stručnih putovanja i sl.) (Z. Dukat, I. Mirnik).
- Arhivalije su sređene po toponimima te umetnute u nove košuljice (Z. Dukat, I. Mirnik).
- Registrirano je 26 korisnika stručnog arhiva.
- Uvezani su oštećeni urudžbeni zapisnici iz razdoblja 1920.-1958. (8 svezaka), a cijeli stručni arhiv Muzeja, kao i priručni arhiv Numizmatičkog odjela, popisan je uz pomoć dvojice ročnika (Z. Dukat, I. Mirnik).

3.9. Ostalo

Numizmatički odjel

- Unos 450 bibliografskih jedinica s numizmatičkom tematikom u PC; posebni otisci
- numizmatičkih članaka (PO), signature GS (monografije) i VIII (periodika). Unosi podataka obavljeni su uz pomoć jednog studenta (Z. Dukat, I. Mirnik).
- Nastavljena je trajna suradnja s Numizmatičkim kabinetom Narodnog muzeja iz Ljubljane
- te usavršavanje i servisiranje računalnog programa za obradu numizmatičke građe NUMIZ.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Akcesija

	Monografije	Časopisi
razmjenom	139	124
darovanjem	52	2
kupnjom za fond	48	11
kupnjom za razmjenu	-	32
ostalo (muzejska izd., fotokopirana izdanja itd.)	15	4
ukupno:	254	173
sveukupno:	427 svezaka	

Distribucija

	Vjesnik AMZ	Druge publikacije
razmjena	712	808
poklon	184	1.906
prodaja	15	960
ukupno:	911 kom	3.674 kom
sveukupno:	4.585 svezaka	

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

inventirano, katalogizirano i obrađeno	395 naslova
kompjutorski obrađeno	440 naslova
presignirano	12 naslova
kontrolnih kartona uloženih u knjige.....	440 kom.
uloženo u hemeroteku	600 članaka
od toga uloženo u inventarnu knjigu hemeroteke.....	8 članaka

4.2. Zaštita knjižnične građe

Knjigoveški su uvezana 23 sveska.

Spiralnim uvezom i termouvezom uvezano je 70 svezaka.

Ukupno uvezane 93 knjige.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Osim stručnog osoblja, muzejskom su se bibliotekom koristili i vanjski korisnici.

broj korisnika čitaonice	880
broj knjiga korištenih u čitaonici	1.780
broj posuđenih knjiga, uz zadužnicu	50

4.5. Ostalo

Bilten akcesije biblioteke AMZ-a redovito se može pratiti na serveru internoga muzejskog računalnog sustava.

Izdanja AMZ-a u 2005.(zaprimljeno i distribuirano):

	<i>Zaprimljeno</i>	<i>Distribuirano</i>
Vjesnik AMZ 3/36 (2003.)	600	487
Vjesnik AMZ 3/37 (2004.)	630	424
Separati Vjesnika 3/36	270	135
Separati Vjesnika 3/37	240	120
Izložbeni katalozi, vodiči i sl.	4.994	1.686

Le copie dei mozaici antichi di Ravenna

Ravenna (AMZ nije izdavač)	246	246
ukupno:	6.980	3.098

Osim poslova u biblioteci, knjižničari su (S. Škrinjarić, R. Heide), prema potrebi, obavljali i druge zadatke, uključujući i nabavu kancelarijskog materijala te vođenje marketinga za suvenire AMZ-a, a sudjelovali su i u likovnom oblikovanju različitih materijala za pojedine izložbe i izložbene kataloge (legende, plakati, naslovnice i sl.) (S. Škrinjarić).

5. Stalni postav

5.1. Novi stalni postav

Novi stalni postav Egipatske zbirke

Dana 14. travnja otvoren je novi stalni postav Egipatske zbirke. Ta je zbirka bila zatvorena od 1991., a u izložbenom se prostoru od 1999. nalazio privremeni postav s 50-ak odabranih izložaka. Pripremni radovi za novu stalnu izložbu trajali su više od godinu dana, a obavljeni su građevni i stolarski radovi radi prilagodbe prostora. Usto su obojeni zidovi, izrađene nove vitrine, postavljena rasvjeta i rashladni uređaji, nabavljeni posebni materijali, izrađeni panoci i legende te posebni dodatni elementi za izlaganja (okviri za papiruse, postamenti od drveta i

pleksiglasa itd.). Od zbirke u kojoj je pohranjeno 2.246 predmeta za stalni postav odabрано је njih 600, koji predočuju sve oblike stvaralaštva faraonskog Egipta zastupljene u zagrebačkoj zbirci, a odnose se na razdoblje od 2055. pr. Krista do 4. st. Napisani su tekstovi legendi i popratni tekstovi u izložbenom postavu, te tekst za vodič po zbirci na hrvatskome i engleskom jeziku. Otvorenje je popraćeno u svim važnijim medijima, a objavljeno je i na Internetu, na egyptološkim stranicama EEF-a (*Egyptian Electronic Forum*), u sklopu projekta *Croato-Aegyptica Electronica*. Napisan je, također, članak za bečki *Das neue Museum* te za Obavijesti Hrvatskoga arheološkog društva (autor koncepcije novog postava je I. Uranić, a likovnog postava arhitekt M. Beusan). Izložbeni je postav tematski koncipiran te podijeljen na cjeline: brončani kipovi, pogrebne stele, kamena i drvena plastika, sarkofazi, papirusi, ušabti figurice, kanopske vase, nakit i posuđe, a improvizirana grobnica sa svim grobnim prilozima i sl. U zasebnoj prostoriji, tzv. Etruščanskoj sobi, izloženi su Zagrebačka mumija i Zagrebačka lanena knjiga, kao i etrurska urna, te keramička glava i novac.

6. Stručni rad

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Pretpovijesni odjel

- Stručna obrada materijala za izložbu *Pretpovijesni jantar i staklo* (L. Bakarić)
- Stručna obrada materijala iz Sarvaša u fundusu AMZ-a za monografiju *Neolitičko i eneolitičko nalazište Sarvaš kod Osijeka* (J. Balen)
- Stručna obrada materijala kostolačke kulture s nalazišta Vučedol (J. Balen)
- Stručna obrada građe iz nalazišta Lovas (S. Mihelić)

Antički odjel

- Tijekom pripremnih radova za novi stalni postav Antičke zbirke obrađene su zbirke brončanih i keramičkih svjetiljki (oko 1.200 kom.), medicinskih instrumenata (oko 900 kom.) te stakla (oko 300 kom.). Tom su prigodom izdvojeni primjeri namijenjeni novom stalnom postavu, dok su ostali primjeri pohranjeni u depou (Z. Gregl).
- Pripremni radovi, stručna obrada te odabir građe za izložbu *2000 godina Andautonije* (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)
- Priprema podataka i fotografija za uvrštavanje lokaliteta Varaždinske Toplice na listu europskih urbanih arheoloških lokaliteta, u sklopu projekta APPEAR (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).
- Stručna i znanstvena obrada materijala iz sloja rimske nekropole u dvorištu Župnog ureda u Šćitarjevu (D. Kušan Špalj)

Srednjovjekovni odjel

- Obrada srednjovjekovnih nalaza s arheoloških iskopavanja na zagrebačkom lokalitetu Opatovina/Sv. Franjo (180 predmeta) (Ž. Demo)

- Obrada ranosrednjovjekovne građe bjelobrdske kulture za monografsku publikaciju *Vukovar-Lijeva bar - ranosrednjovjekovno groblje bjelobrdske kulture, 10-11. stoljeće* (Ž. Demo)
- Obrada kasnocrkvene i ranobizantske numizmatičke građe kasnog 5. i 6. st. (evidenciranje i katalogiziranje novoregistrirane građe) (Ž. Demo)

Numizmatički odjel

- Obrada 1.045 kom. novca (kompjutorska obrada primjeraka razvrstanih pod rednim brojevima 14790-15834; od toga ih je 695 iz muzejske zbirke, dok je 349 primjeraka iz zbirki i s iskopavanja drugih ustanova) (Z. Dukat, I. Mirnik)
- Nastavak kompjutorske obrade novca iz Staroga Grada na Hvaru (179 kom.; do sada je ukupno obrađeno oko 400 primjeraka) (Z. Dukat)
- Obrada novca s različitih lokaliteta u Hrvatskoj (80 kom.) (Z. Dukat)
- Kompjutorska obrada grčkog novca, nastavak (120 kom.) (Z. Dukat)

6.2. Identifikacija/determinacija građe

- Determinirana su 124 predmeta, 56 prapovijesnih i 68 antičkih (keramika i brončani predmeti) iz privatne zbirke I. Sambliche s Krka (D. Balen, Z. Gregl).
- Determinirane su 3 strelice iz kolekcije D. Starešine (D. Balen).
- Determinirano je oko 50 različitih nalaza iz Šćitarjeva i V. Toplica (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).
- Identificirano je i determinirano 180 predmeta s nalazišta Zagreb - Opatovina/Sv. Franjo (Ž. Demo).
- Determinirano je 1.135 predmeta (I. Mirnik, Z. Dukat).

6.3. Revizija građe

Prapovijesni odjel

- Revidirana je građa iz kasnobraončanodobnih ostava Bizovac, Brodski Varoš, Bingula Divoš, Adaševci, Legrad, Šarengrad (1.421 kom.) (D. Balen).

Antički odjel

- Usporedno s odabirom materijala za stalni postav obavljena je i revizija pojedinih kategorija spomenika (svjetiljke, staklo, medicinski instrumenti) - oko 2.400 kom. (Z. Gregl).

Numizmatički odjel

- Revidirano je 280 kom. novca i medalja (Z. Dukat, I. Mirnik).
- Revidirana je biblioteka Numizmatičkog odjela: 793 broja, 141 naslov, kao i svi posebni otisci numizmatičkih članaka (Z. Dukat, I. Mirnik).

6.4. Ekspertize

Pretpovijesni odjel

Stručnjaci Odjela obavili su 8 ekspertiza (D. Balen 6, L. Bakarić i J. Balen po jednu).

Antički odjel

Obavljen je oko 30 ekspertiza (Z. Gregl, D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj, I. Radman Livaja, A. Rendić-Miočević).

Srednjovjekovni odjel

Ekspertiza i procjena vrijednosti 2 predmeta za izložbu *Prvih pet stoljeća hrvatske umjetnosti* (Galerija Klovićevi dvori) (Ž. Demo)

Numizmatički odjel

Ekspertize (pismene i usmene) za 290 različitih primjeraka novca i medalja (Z. Dukat, I. Mirnik)

Egipatski odjel

Ekspertiza 2 statuete (amulet Besa i glava) i skarabeja (ukupno 3 ekspertize) (I. Uranić)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Za izložbu *Vučedolski hromi bog* otvorenu 27. svibnja 2004. u Gradskome muzeju Vukovar posuđeno je 27 različitih predmeta eneolitičke, vučedolske kulture (J. Balen).
- Za izložbu *Potok Medveščak i grad Zagreb* Muzeju grada Zagreba posuđena je kamena sjekira sa zagrebačke Opatovine, inv. br. 1798. (D. Balen) te 117 kom. novca i medaljica, a napisane su i odgovarajuće kataloške jedinice (Z. Dukat, I. Mirnik).
- Kolegi H. Kalafatiću iz Instituta za arheologiju predano je na uvid 95 predmeta iz Novigrada na Savi i Lađevca (Bodegraj) za njegov magistarski rad (D. Balen).
- Kolegici M. Blečić iz Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine- Konzervatorskog odjela u Rijeci, za izradu doktorske disertacije dano je na uvid i na crtanje 57 predmeta iz Garice (29 kom.), Šula polja (19 kom.), Kostrija (1 kom.), Vrbnika (8 kom.), Grižana, Jurjeva, Klačenice (D. Balen).
- Kolegici I. Miletić iz Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu arheološke baštine iz Zagreba za izložbu *Arheološka baština hrvatskog Pounja - Dani europske baštine* dano je na uvid i snimanje 50 predmeta iz ostava Javornik (27 kom.) i Matijevići (13 kom.) te pojedinačni predmeti iz Osječenice - Gorička (10 kom.) (D. Balen).
- Za opremu različitih članaka N. Majnarić-Pandžić dano je na uvid i snimanje 5 predmeta iz Kupinova, Vukovara i Osijeka (D. Balen).
- Za izradu kalendara Hrvatske elektroprivrede za 2006. god. odabранo je 12 predmeta vučedolske kulture te su posuđeni dijapositivi i napisane kataloške jedinice (J. Balen), dok je tekst preveden na engleski jezik (S. Mihelić).
- Za rad na tekstu *Vodič po Vukovaru* obavljen je odabir fotografija arheoloških predmeta i terenskih snimaka s iskopavanja nalazišta Vukovar - Lijeva bara (za Muzej grada Vukovara, 15 snimaka) (Ž. Demo).

- Za rad na tekstu o povijesti Klanjca i njegove okolice odabran je i snimljen materijal s nalazišta Velika Horvatska (I. Pavišić iz Institut za arheologiju, 3 predmeta) (Ž. Demo).
- Za izložbu *Tragom svjedočanstva* (izložba zlatnih, srebrnih i brončanih medalja posvećenih papi Ivanu Pavlu II., u organizaciji uredništva Glasa Koncila u Zagrebu, odabранo je 18 medalja (izložba je održana od 26. travnja do 18. lipnja) (I. Mirnik).
- Na izložbi *Aqua Romana. Tècnica humana i força divina*, održanoj u nekoliko gradova Španjolske i Portugala (30. rujna 2004. - 18. prosinca 2005.), iz muzejskog je fundusa izdvojen primjerak rimskog novca cara Proba s prikazima rijeka Kupe i Save (Z. Dukat).
- Pedagoški je odjel sa 6 replika sudjelovao u postavu izložbe *Dodir antike* iz Muzeja Louvre u Parizu, koja je bila postavljena u Tiflološkome muzeju u Zagrebu
- Ustupljeni su predmeti za izložbu *Voda - plavo zlato zagrebačkoga Etnografskog muzeja* (posudbe videosnimaka i animacije s izložbe *Aquae Iasae-Varaždinske Toplice- vizualizacija rimske arhitekture*) (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Sudjelovanje u programu obilježavanja 50. obljetnice MDC-a (Zagreb, 26.-28. rujna) s podnescima u sklopu teme *Mreža muzeja u Hrvatskoj* (D. Balen, A. Rendić -Miočević) te u interaktivnoj radionici *Informatizacija muzeja u Hrvatskoj - najbolji primjeri iz prakse - Arheološki muzeji* (J. Balen, I. Uranić).
- Sudjelovanje u proslavi 80. obljetnice Gradskog muzeja Varaždin u Varaždinu, 16. studenog (D. Balen)
- Sudjelovanje na znanstvenom skupu *Between the Aegean and Baltic Seas: Prehistory Across Borders*, održanom od 11. do 14. travnja u Muzeju "Mimara" u Zagrebu, s izlaganjem *Silver Axes from Stari Jankovci and the Problem of Finds of Noble Metals during the Early Bronze Age in Continental Croatia* (J. Balen, S. Mihelić)
- Sudjelovanje na godišnjoj skupštini i znanstvenom skupu Hrvatskoga arheološkog društva u Dubrovniku od 18. do 21. listopada (D. Balen, A. Rendić-Miočević, Z. Gregl)
- Sudjelovanje na znanstvenom skupu Hrvatskoga arheološkog društva s priopćenjem *Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja na trasi zapadne obilaznice grada Virovitice* (J. Balen, zajedno s T. Sekelj Ivančan, D. Ložnjak Dizdar, K. Jelinčić, M. Dizdar)
- Sudjelovanje u radu 11. arheološkog savjetovanja u organizaciji Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju Brijuni - Medulin (tema savjetovanja *Instrumenta domestica*), Pula, 22.-25. studenog (A. Rendić-Miočević)
- Sudjelovanje na 11. arheološkom savjetovanju u organizaciji Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju Brijuni-Medulin (tema savjetovanja *Instrumenta domestica*), s priopćenjem *Rimski medicinski instrumenti iz Hrvatske*, Pula, 22.-25. studenog (Z. Gregl)
- U povodu boravka portugalskih arheologa u Hrvatskoj gospodarskoj komori 25. ožujka, na engleskom jeziku podneseno priopćenje o vučedolskoj kulturi i lokalitetu Vučedol (J. Balen)

- Sudjelovanje na 15. međunarodnom kongresu o rimskoj vojnoj opremi u Budimpešti, Mađarska, s izlaganjem *Roman belt-fittings from Burgenae*, 1.-4. rujna (I. Radman-Livaja)
- Sudjelovanje na međunarodnom skupu *Urban pasts and urban futures: bringing urban archaeology to life enhancing urban archaeological remains*, održanome u Bruxellesu (Belgija) 4.-5. listopada (D. Kušan Špalj, D. Nemeth-Ehrlich)
- Priopćenje na međunarodnom skupu *Travertine & Stone Technology*, održanom u Denizlu (Turska) 21.-25. rujna; poster s naslovom *Mixed thermal and ambient water travertines of ancient Roman spa - Aquae Iasae-Varaždinske Toplice, Croatia* (D. Aljinović, D. Kušan Špalj, D. Nemeth-Ehrlich, U. Barudžija)
- Priopćenje s naslovom *I Frangipane - le tre famiglie* održano na skupu *II. Colloque international de Généalogie*, San Marino, 31. ožujka - 4. travnja (I. Mirnik)
- Sudjelovanje na međunarodnom skupu *Coinage in the Balkans, 9th-14th c. - Forty years on Symposium in Honour of D.M. Metcalf*, održanome u Oxfordu, 1.-3. rujna, s referatom *Forty years afterwards: Metcalf's Coinage in the Balkans - Coinage and Money, in the Triune Kingdom of Croatia, Slavonia and Dalmatia, numismatic research 1965.- 2005.* (I. Mirnik)
- Sudjelovanje na 1. hagiografskom skupu naslovljenome *Hagiografija: historiografija, izvori i metode*, održanome u Dubrovniku 20.-23. listopada, s referatom *Hrvatske svetačke i hodočasničke medaljice iz Numizmatičke zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu* (I. Mirnik)
- Sudjelovanje na Međunarodnom skupu muzejskih pedagoga ICOM / CECA u Banskoj Štiavnici u Slovačkoj, održanom od 17. do 23. rujna, s referatom *Budućnost prošlosti* (M. Škarić)
- Sudjelovanje u radu okruglog stola u zagrebačkom Tifloškome muzeju na temu *Kako voditi slijepu osobu kroz muzej?*, održanoga pod vodstvom dr. M. Vouk (M. Škarić)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Balen, Dubravka. *Warriors at the Crossroads of East and West: The Early Iron Age in Continental Croatia*, Minerva, The International Review of Ancient & Archaeology, 17/1, London, str. 17-20.
- Balen, Dubravka. *Ružica Drechsler-Bižić*, VAMZ 3, s. XXXVII, Zagreb, (2004.) 2005., str. 9-11.
- Balen, Dubravka. *Ratnici na razmeđu Istoka i Zapada - starije željezno doba u kontinentalnoj Hrvatskoj*, Glas Gradskog muzeja Karlovac IV/1, str. 23-26.
- Balen, Dubravka. Škoberne, Želimir. *Zagreb i zagrebačka županija*, 100 lokaliteta hrvatske arheologije, ed. Hrvatskoga arheološkog društva (u tisku)
- Balen, Dubravka. *Japodi - arheološka svjedočanstva o japodskoj kulturi u posljednjem pretpovijesnom tisućljeću*. // Matica hrvatska - Ogulin, ed. Modruš (u tisku)
- Balen, Dubravka. Škoberne, Želimir. *In memoriam - Josip Vidović*, Obavijesti HAD-a, XXXVII., 3, str. 198-199.
- Bakarić, Lidija. *Pojas u japodskoj kulturi*, Grad Otočac 8, Otočac, str. 9-28.

- Janković, Ivor. Karavanić, Ivor. Balen, Jacqueline. *Odiseja čovječanstva - razvoj čovjeka i materijalnih kultura starijeg kamenog doba*, tekst u katalogu izložbe, str. 9-74.
- Balen, Jacqueline. *Le ceramiche impresse nel neolitico antico, Italia e Mediteraneo* (pričaz knjige), Obavijesti HAD-a, XXXVII, 2, str. 97-98.
- Balen, Jacqueline. Mihelić, Sanjin. *Silver Axes from Stari Jankovci and the Problem of Finds of Noble Metals during the Early Bronze Age in Continental Croatia*, Aegaeum (u tisku)
- Mihelić, Sanjin. Balen, Jacqueline. *Baraćeve špilje*.// Hrvatski arheološki godišnjak I./2004., ed. Ministarstva kulture, str. 131-133.
- Durman, Aleksandar. Balen, Jacqueline. *Vučedol*, Hrvatski arheološki godišnjak I./2004., ed. Ministarstva kulture, str. 30-33.
- Balen, Jacqueline. *Sopot*, Hrvatski arheološki godišnjak I./2004., ed. Ministarstva kulture, str. 26-28.
- Balen, Jacqueline. *Vučedol*, 100 lokaliteta hrvatske arheologije, ed. Hrvatskoga arheološkog društva (u tisku)
- Nemeth-Ehrlich, Dorica. Kušan Špalj, Dora. *Rimski grad Andautonija*, 100 lokaliteta hrvatske arheologije, ed. Hrvatskoga arheološkog društva (u tisku)
- Nemeth-Ehrlich, Dorica. Kušan Špalj, Dora. *Aquae Iasae-Varaždinske Toplice*, 100 lokaliteta hrvatske arheologije, ed. Hrvatskoga arheološkog društva (u tisku)
- Nemeth-Ehrlich, Dorica. Kušan Špalj, Dora. *Arheološka istraživanja u Varaždinskim Toplicama 2004.*, Hrvatski arheološki godišnjak I./2004., ed. Ministarstva kulture, str. 83-86.
- Demo, Željko, *Refleksni luk s rano-srednjovjekovnog groblja u Vukovaru (grob 92)*, Starohrvatska prosvjeta 31, Split, str. 9., 4 sl., 2 tabl. (u tisku)
- Demo, Željko. *Vukovar-Ljeva Bara, višeslojno nalazište*, 100 lokaliteta hrvatske arheologije, ed. Hrvatskoga arheološkog društva (u tisku)
- Mirnik, Ivan. *Tragom svjedočanstva. Izložba zlatnih, srebrenih i brončanih medalja te prigodnog kovanog novca posvećenih papi Ivanu Pavlu II.*, Zagreb, str. 32-39. (izložbeni katalog)
- Dukat, Zdenka. Mirnik, Ivan. *Novac nađen prigodom prelaganja potoka Medveščaka 1899. god.*, u: Premerl, Nada. *Potok u srcu Zagreba. Uz potok Medveščak od izvora do ušća*. Zagreb, str. 91.
- Mirnik, Ivan. *Kovnica novca u Krapini*, u: Tenšek, Marijan. *Krapina i priče o Čehu Lehu i Mehu. Krapina*, str. 186-189.
- Rendić-Miočević, Ante. *Trajno zadužila hrvatsku arheologiju (in memoriam dr. Branki Vikić Belančić)*, Vjesnik br. 20524, Zagreb, 29. siječnja, str.16.
- Rendić- Miočević, Ante. *Predgovor. Katalog izložbe Makedonske bronce - Željezodobni nalazi na području Makedonije*, Zagreb, str. 4-5.
- Rendić- Miočević, Ante. *Uvodna riječ* (prilog posvećen R. Drechsler Bižić), VAMZ 3. ser.- sv. XXXVII., Zagreb, 2004. (2005.), str. 7-8.
- Rendić- Miočević, Ante. *Predgovor, Katalozi i monografije Arheološkog muzeja u Zagrebu / Musei Archaeologici Zagrabiensis Catalogi et Monographia*, sv. I., Zagreb, 2004. (2005.), str. 7-9.

- Rendić-Miočević, Ante. *Uvodna riječ*, katalog izložbe *Zbirka medalja Berislava Kopača*, Zagreb, str. 5-6.
- Rendić-Miočević, Ante. *Ravenski antički mozaici - izložba kopija / Le copie dei mosaici antichi di Ravenna* (prilog katalogu izložbe održane u Arheološkome muzeju u Zagrebu), Zagreb, str. 3-4.
- Rendić-Miočević, Ante. *Božidar Čečuk - dobitnik nagrade "Don Franje Bulić" za životno djelo* (s.v. Naši laureati), Obavijesti HAD-a 3, Zagreb 2005., str. 22-24.
- Rendić-Miočević, Ante. In memoriam: *Manfred Osman Korfman (1942.-2005.)*, Obavijesti HAD-a 3, Zagreb, str.195-197.
- Uranić, Igor. *Ozirisova Zemlja*, knjiga u izdanju Školska knjige, str. 5-265.

6.8. Stručno usavršavanje

- Obilasci arheoloških lokaliteta
- Kaptol i Križ Brezovački (D. Balen), Vučedol (D. Balen, L. Bakarić, A. Rendić-Miočević), Zagreb-Vranjicanijeva poljana i Zagreb-Sv. Marko (iskopavanje Muzeja grada Zagreba) (Ž. Demo, I. Mirnik, A. Rendić-Miočević), Lobor-Marija Gorska u Hrvatskom zagorju (iskopavanje Odsjeka za srednjovjekovnu arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu) (Ž. Demo, I. Mirnik), arheološkog nalazišta Kranj (iskopavanja Mestnog muzeja Kranj u Sloveniji) i arheološkog parka u Sisku (Ž. Demo), Kaptol kod Požege (I. Mirnik, A. Rendić-Miočević), Zrin i Gvozdansko (I. Mirnik) te niza lokaliteta na području Gackog polja (D. Balen, A. Rendić-Miočević, Z. Gregl), arheoloških parkova i muzeološki prezentiranih lokaliteta u Njemačkoj i Belgiji (Xanten, Mainz, Bruxelles, Liege) (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj), te obilazak terena Šrbinci kod Đakova, posjet Filozofskom fakultetu u Zadru, Pokrajinskomu muzeju u Celju i Dolenjskome muzeju u Novom Mestu (Z. Gregl)
- Sudjelovanje na seminaru o čišćenju kamena uz pomoć lasera organiziranome u Hrvatskom restauratorskom zavodu (J. Fluksi)
- Položen stručni ispit za muzejskog tehničara (I. Troha)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Koordinacija i sudjelovanje u postavljanju izložbe *Srednjovjekovno blago Konavala* (Beč, Alte Schieberkammer, 9-19. studenog): izložba je realizirana u suradnji s poglavarstvom 15. okruga grada Beča, hrvatskim Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija te s Hrvatskim veleposlanstvom Austriji (D. Balen)
- Suradnja u organizaciji izložbe *Pretpovjesni jantar i staklo* (Z. Gregl)
- Stručna pomoć u determiniranju kasnosrednjovjekovnih i ranovjekovnih arheoloških nalaza iz Čazme (T. Pleše iz Restauratorskog zavoda Hrvatske) te u determiniranju srednjovjekovnih arheoloških nalaza Starog Čića (T. Pintarić iz Muzeja Turopolja u Velikoj Gorici) (Ž. Demo)
- Konzultacije u svezi s Pravilnikom o arheološkim iskopavanjima (I. Pavlović iz Muzeja

- Đakovštine u Đakovu) (Ž. Demo)
- Stručna pomoć pri odabiru povjesne i arheološke literature za razdoblje grčke kolonizacije na istočnoj obali Jadrana, u svezi s radom o maslinarstvu u našim područjima (I. Šestan iz Etnografskog muzeja u Zagrebu) (Ž. Demo)
- Konzultacije u svezi s radom na muzejskom programu M++ (A. Babić iz Muzeja triljskog kraja) te o čuvanju, pohranu i korištenju muzejske građe (E.Uljančić-Vekić iz Muzeja Poreštine) (Ž. Demo)
- Mentorstvo doktorske disertacije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (mr. Mirsad Sijarić: *Ratnička oprema i hladno oružje 10.-15. stoljeća iz Bosne i Hercegovine - arheološki kontekst*) (Ž. Demo)
- Članstvo u Povjerenstvu za prihvatanje teme doktorske disertacije na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (mr. Marina Vodanović: *Paleostomatološka analiza kasnoantičkih i ranosrednjovjekovnih nalazišta u Hrvatskoj*) (Ž. Demo)
- Suradnja s kolegama iz muzejskih i konzervatorskih ustanova u Hrvatskoj i inozemstvu (Osijek, Vinkovci, Slavonski Brod, Kutina, Split, Dubrovnik, Ilok itd., te Pariz, Lyon, Beč, Budimpešta, London i Atena) (Z. Dukat, I. Mirnik)
- Konzultacije i suradnja u svezi s egipatskim nazivljem u knjigama Emily Sands Dugald: *U potrazi za Ozirisovom grobnicom* (Biovega) i Stephen Biesty: *Egipat- putovanje Nilom* (u izdanju Školske knjige) (I. Uranić)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Uredništvo kataloga izložbe *Makedonske bronce* (J. Balen)
- Uredništvo *Vodiča Pretpovjesne zbirke* (J. Balen)
- Uredništvo izdanja *Militaria Sisciensia* autora I. Radmana Livaje (J. Balen)
- Recenzija rukopisa *Tanagra figure iz Zbirke "Mimara"*, autorice Ivane Čukman-Nikolić (Z. Gregl)
- Recenzija članka Z. Markovića *Povijest naseljenosti koprivničkog kraja - od početaka do razvijenog srednjeg vijeka* (Ž. Demo)
- Tehničko uredništvo XXXVII. i XXXVIII., sv. 3. serije Vjesnika Arheološkog muzeja u Zagrebu (I. Mirnik)
- Recenzija knjige M. Birnbauma *The Long Journey of Gracia Mendes* (I. Mirnik i M. Kevo)
- Članstvo u Uredništvu i recenziranje Zbornika III. skupa muzejskih pedagoga s međunarodnim sudjelovanjem HMD-a (M. Škarić)

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Gotovo svi djelatnici Muzeja članovi su Hrvatskoga arheološkog društva, a J. Balen aktualna je tajnica te najbrojnije domaće strukovne udruge; pojedinci su, također, i članovi Hrvatskoga muzejskog društva, dok je Muzej učlanjen u ICOM (International Council of Museums).

Ante Rendić-Miočević

Član Povjerenstva za izradu Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, te muzeja i galerija unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kao i za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije; član Savjeta Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju u Puli; član Uredništva časopisa *Histria Antiqua* (izdanje Međunarodnog centra za arheologiju Brijuni-Medulin); član Međunarodnog znanstvenog vijeća LIMC-a (Ikonografski leksikon klasične mitologije) u Baselu; dopisni član Njemačkoga arheološkog instituta (Deutsches Archäologisches Institut) u Berlinu; predstavnik Hrvatske u Izvršnom odboru Europskoga arheološkog savjeta (EAC) pri Vijeću Europe u Strasbourg; član Komisije za polaganje stručnih ispita za djelatnike u mujejskoj struci (ispitivač kandidata arheološke struke); član Komisije Ministarstva kulture RH za praćenje restauratorsko-konzervatorskih radova na brončanoj statui *Apoksiomena*, otkrivenoj u lošinjskom podmorju; član Povjerenstva za osnivanje Muzeja Narone u Vidu kod Metkovića; počasni član Slovenskoga arheološkog društva; član Upravnog vijeća Hrvatskoga povijesnog muzeja; član Izdavačkog savjeta Godišnjaka Instituta za arheologiju u Zagrebu

Ivan Radman Livaja

Članstvo u europskoj arheološkoj udruzi Instrumentum

Željko Demo

Član Uredništva časopisa *Situla*, glasila Narodnog muzeja Slovenije u Ljubljani; član Upravnog vijeća Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu; matičar za arheološke muzeje i zbirke u RH (do 1. lipnja 2005.); član Povjerenstva za izradbu Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja te muzeja i galerija unutar ustanova i drugih pravnih osoba kao i za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije (pri MDC-u)

Ivan Mirnik

Član Upravnog odbora Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije *Tkalčić*

Zdenka Dukat

Predsjednica Upravnog vijeća AMZ-a

Dubravka Balen

Predsjednica Upravnog vijeća AMZ-a (novi saziv), matičarka za arheološke muzeje i zbirke u RH (od 1. lipnja 2005.)

Sanja Mijač Božek

Članica Upravnog vijeća Muzeja grada Zagreba

Mila Škarić

Članica Stručnog povjerenstva za ocjenjivanje stručnih i znanstvenih radova stručnoga muzejskog osoblja koje ostvaruje uvjete za obavljanje poslova višega muzejskog pedagoga, muzejskog pedagoga savjetnika, višeg dokumentarista, dokumentarista savjetnika, višeg informatičara, informatičara savjetnika, višeg restauratora, restauratora savjetnika i višeg fotografa pri Ministarstvu kulture RH; članica *Bundesverband Museumpaedagogik Bayern e.V.* (članstvom su Muzeju osigurani svesci godišnjaka *Standbein / Spielbeini*)

Metka Marović

Sudjelovanje u radu Komisije za muzejske i galerijske knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Josip Fluksi

Mentor i ispitivač za polaganje stručnih ispita za preparatore pri Ministarstvu kulture RH

6.12. Informatički poslovi Muzeja

- Redovito ažuriranje podataka na siteu Muzeja (J. Balen)
- Suradnja na dogradnji programa M++ i njegovo prilagođavanje potrebama rada u Arheološkome muzeju, suradnja u izradbi i oblikovanju konzervatorskog modula programa M++ te programa za bibliotečnu dokumentaciju AMZ-a i njezino uključenje u mujejsku bazu M++ (Ž. Demo)
- Održavanje web stranica Arheološkog parka Andautonija u Šćitarjevu Tijekom godine (www.andautonia.com)

6.13. Ostalo

- Zaštitno arheološko istraživanje lokaliteta Virovitica - Đurađ-zapad (16.-30. kolovoza i 25. listopada - 6. studenog) (J. Balen, voditeljica istraživanja)
- Sudjelovanje u zaštitnim arheološkim istraživanjima zapadne obilaznice Virovitice, na lokalitetima Brekinja i Đota, u organizaciji Instituta za arheologiju (4.-11. svibnja i 27. lipnja - 9. srpnja) (J. Balen)
- Sudjelovanje u sustavnim arheološkim istraživanjima lokaliteta Sopot kod Vinkovaca, 23. svibnja-19. lipnja (J. Balen, suvodenjica istraživanja)
- Sudjelovanje u sustavnim arheološkim istraživanjima lokaliteta Vučedol kod Vukovara, 12. rujna - 4. listopada (J. Balen, voditeljica istraživanja)
- Sudjelovanje u sustavnim arheološkim istraživanjima na otoku Palagruži (voditelj B. Kirigin iz Arheološkog muzeja u Splitu), 25. svibnja - 6. lipnja (S. Mihelić)
- Sudjelovanje u sustavnim arheološkim istraživanjima arheološkog lokaliteta Troja u Turskoj, 14. kolovoza - 18. rujna (S. Mihelić)
- Nastavljeno je rekognosciranje područja grada Zagreba i Zagrebačke županije (S. Mihelić, J. Balen, I. Radman Livaja)

- Arheološko sondiranje na lokalitetu Bratelji - Ilovača te rekognosciranje šireg područja Žumberka (sela Stojdraga, Radatovići, Malinci i Sošice) - ukupno 14 dana (Z. Gregl)
- Sudjelovanje u projektu APPEAR, koji financira Europska komisija, a obuhvaća konzervaciju, integraciju te načine korištenja arheoloških lokaliteta u današnjim urbanim središtima; obrađeni su podaci o lokalitetima s područja Hrvatske koji su na taj način uvršteni na europsku listu prezentiranih arheoloških lokaliteta u urbanim zonama. Rezultati tog međunarodnog projekta (popis lokaliteta i Appear vodič), bit će dostupni od kraja veljače 2006. na www.in-situ.be (D. Kušan Špalj).

Šćitarjevo

- Od 1.-29. travnja obavljeni su pripremni radovi za otvorenje Arheološkog parka Andautonija (skidanje zimske zaštite i uređenje lokaliteta). Tijekom sezone (od svibnja do studenoga) održavan je teren (košena trava, rađeni manji popravci i sl.), dok su radovi na zimskoj zaštiti obavljeni od 1.-19. studenog (radove su nadzirali D. Nemeth-Ehrlich i D. Kušan Špalj).

Varaždinske Toplice

- Na arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama istraživanja su trajala od 18. listopada do 18. studenog: provedena su istraživanja na prostoru zapadno od foruma i u rimske bazilici, a na istom je lokalitetu vođen i nadzor građevnih radova pri postavljanju trajne nadstrešnice iznad rimske bazilike, a i radovi na zimskoj zaštiti obavljeni su tijekom studenoga na prostoru rimskog foruma (pokriveno je kamenom opločenje foruma i rubno kamenje rimskog izvora), kao i na drugim pozicijama (zidovi, podovi, kanali i dr.) otkrivenima tijekom istraživanja 2001. i 2002. g. Ujedno je provedena i privremena oborinska drenaža (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj i vanjski suradnici).

6.13. Ostalo

Nagrade

- *Dani Andautonije* u Šćitarjevu proglašeni su u akciji *Turistički cvijet - Kvaliteta za Hrvatsku 2005.*, najuspješnijom kulturno-turističkom manifestacijom u kategoriji *Oživljena povijest*.
- Voditeljica muzejskog Numizmatičkog odjela Zdenka Dukat dobitnica je nagrade za životno djelo, koju joj je za 2005. dodijelilo Hrvatsko muzejsko društvo.
- Arheološkoj poučnoj stazi na području sela Budinjak i Bratelji na Žumberku (tzv. Staza kneževa) u akciji *Turistički cvijet - Kvaliteta za Hrvatsku 2005.* dodijeljena je nagrada za najpoželjniju planinsku destinaciju u sjevernoj Hrvatskoj (Z. Gregl).

7. Znanstveni rad

7.1. Tema i nositelj projekta

- Sudjelovanje u realizaciji projekta Muzeja grada Zagreba *Obrambeno oružje kasnobrončanodobnog i starije željeznog doba na prostoru Hrvatske* (D. Balen, zajedno sa Ž. Škoberneom iz Muzeja grada Zagreba)

- Suradnja na znanstvenom projektu *Sirovine i tehnologija prapovijesnih kultura u Hrvatskoj* (nositelj projekta dr. T. Težak-Gregl sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta) (J. Balen)
- Stručna suradnja na znanstvenom projektu *Kremen u kamenom dobu Hrvatske* (projekt dr. I. Karavanića sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta) (S. Mihelić)
- Suradnja na znanstvenom projektu Arheološkog odjela HAZU *Romanizacija i kristijanizacija Panonije* (nositelj projekta dr. B. Migotti) (I. Radman Livaja)
- Vođenje znanstvenog projekta *Rimskodobne prometnice i nekropole u sjevernoj Hrvatskoj* (Z. Gregl)
- Mentorstvo na poslijediplomskom i doktorskom studiju (kandidati Zoran Wiewegh iz Ministarstva kulture RH i Kristina Jelinčić iz Instituta za arheologiju) (Z. Gregl)
- Nastavak obrade nalaza i znanstvene interpretacije: kulturno-povijesno značenje nalazišta Zagreb - Opatovina/Sv. Franjo (Ž. Demo)
- Nastavak rada na monografiji *Vukovar-Ljeva bara - ranosrednjovjekovno groblje bjelobrdske kulture (10.-11. stoljeće)* (Ž. Demo)
- Nastavak tipologizacije kasnogarskoga, istočnogotskoga i ranobizantskog novca 5. i 6. stoljeća (Ž. Demo)
- Nastavak rada na projektu *Croato-Aegyptica Electronica* (voditelj M. Tomorad), koji se bavi objedinjavanjem svih egipatskih starina u jedinstvenu bazu podataka (I. Uranić)
- Priprema znanstvenog rada *Three Hypocephali from Zagreb Collection*, namijenjenoga jubilarnom broju moskovskog instituta *Maat* (I. Uranić)
- Znanstvenoistraživački projekt *Numizmatička topografija Antike-Hrvatska (FMRH/ SFMA)*, (0130461), s potporom Ministarstva znanosti i tehnologije RH (I. Mirnik)
- Rad na projektu *Korpus barbarsko-keltskog novca u Hrvatskoj*, nastavak rada (u suradnji s dr. P. Kosom iz Narodnog muzeja u Ljubljani) (I. Mirnik)
- Nastavak obrade antičkog novca s istraživanja u Starom Gradu na Hvaru (kompjutorski obrađeno 179 primjeraka) (Z. Dukat)
- Obrada antičkog novca s istraživanja na lokalitetu Konjsko i priprema za objavljivanje (od ukupno 739 primjeraka kompjutorski je obrađeno 117 kom. različitoga antičkog novca) (Z. Dukat)
- Obrada novca s recentnih istraživanja u Solinu: kompjutorski obrađen 21 primjerak antičkog novca (Z. Dukat)

7. 2. Publicirani radovi

- Radman Livaja, Ivan. *Militaria Sisciensia, Nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkoga muzeja u Zagrebu*, Musei Archaeologici Zagrabiensis catalogi et Monographiae, vol. 1., Zagreb, 2004. (2005.), str.11-223.
- Gregl, Zoran. *Antika u Zagrebu - projekt Zagreb dok ga još ni bilo - prije 1094. godine*, Hrvatska revija, izdanje Matice hrvatske, god. V., Zagreb, str. 30-37.
- Rendić-Miočević, Ante. *Ulomak antičkog sarkofaga iz Baške na otoku Krku s prizorom iz Trojanskog rata*, VAMZ, 3. ser.-sv. XXXVII., Zagreb, 2004. (2005.), str. 191-203.

- Rendić-Miočević, Ante. *O kultu Jupitera i Junone na području Siska*, Histria Antiqua, sv. 13., Pula, str. 241-262.
- Rendić-Miočević, Ante. *Nouveau temoignages epigraphiques du culte de Sylvain a Rider*, Illyrica Antiqua - Ob honorem Duje Rendić Miočević (u suradnji s I. Pedišićem), Radovi s međunarodnog skupa o problemima antičke arheologije održanog u Zagrebu 6.-8. studenog 2003., Zagreb, 2005. (2006.), str. 415- 424.(u tisku)
- Mirnik, Ivan. *Novac iz starohrvatskih grobova*. Summary: *Coins from Early Croatian graves*. VAMZ, 3.s., 37/2004.: 205-250.
- Mirnik, Ivan. *Zbirka medalja Berislava Kopača* (katalog izložbe), str. 7-207.
- Dukat, Zdenka. Mirnik, Ivan. *Nacrt numizmatičke topografije Podravine*. Podravina (Koprivnica), 4/2005, 8: 121-146.
- Uranić, Igor. *Book of the dead Papyrus*, Zagreb 601., Studien der Agyptische Kultur 33, Hamburg

7. 3. Znanstveno usavršavanje

- Rad na doktorskoj disertaciji *Eneolitičke kulture na prostoru istočne Hrvatske* (J. Balen)
- Doktorski studij na sveučilištu Sorbonne u Parizu, rad na disertaciji *Olovne tesere iz Siska* (I. Radman Livaja).
- Nastavak poslijediplomskog studija na Odjelu za informacijske znanosti zagrebačkog Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (M. Škarić)

9. Izložbena djelatnost

- *Ratnici na razmeđu Istoka i Zapada - Starije željezno doba u kontinentalnoj Hrvatskoj*
Arheološki muzej u Zagrebu // Muzej Slavonije Osijek, 21. listopada 2004. - 31. siječnja 2005.
// 18. veljače - 18. travnja
Autori stručne koncepcije: Dubravka Balen, Želimir Škoberne (Muzej grada Zagreba), Jasna Šimić (Muzej Slavonije Osijek), Marina Šimek (Gradski muzej Varaždin), Lazo Čučković (Gradski muzej Karlovac)
Autorica likovnog postava: Renata Waldgoni
Opseg: 709 predmeta
web adresa: www.amz.hr
Vrsta: arheološka, studijska
Tema: izložba daje presjek kroz razdoblje starijega željeznog doba (8. do 3. st. pr. Krista) na prostoru kontinentalne Hrvatske. Riječ je o međuriječju Save, Drave i Dunava, obilježenom pojavom kulturne grupe Martijanec-Kaptol, o području Žumberka, poznatom po jedinstvenim nalazima grupe Budinjak, potom o baranjsko-slavonsko-srijemskom Podunavlju, prostoru dugovječne grupe Dalj, području omeđenome velebitskim masivom i koritom Kupe,

poznatome po osebujnoj kulturi ilirskih Japoda, kao i o području uz rijeku Kupu, gdje su evidentirani materijalni ostaci izdvojene kulturne grupe, pripisane Kolapijanima.

Korisnici: odrasli i djeca

- *Osvit tehnologije*

Muzej Brodskog Posavlja, Slavonski Brod, 25. siječnja - 10. ožujka

Autori stručne koncepcije: Jacqueline Balen, Ivor Karavanić (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu)

Autori postava u Slavonskom Brodu: Jacqueline Balen, Ivan Troha

Opseg: 100 predmeta

Vrsta izložbe: arheološka

Tema: na izložbi su predstavljeni najvažniji proizvodni pronađasci kamenog doba s ciljem da se pokuša prikazati koliko su oni utjecali na promjene načina života prapovijesnog čovjeka i na koji su način olakšali preživljavanje u različitim klimatskim uvjetima i okolišu.

Korisnici: odrasli i djeca

- *Grčki, grčko-kolonijalni i keltski novac iz Muzeja Slavonije Osijek*

Arheološki muzej u Zagrebu

Organizator: Muzej Slavonije Osijek

Vrijeme trajanja: 24. veljače - 31. ožujka

Autorica stručne koncepcije: Hermine Görericke Lukić

Autorica likovnog postava: Sanja Semenčić

Opseg: 691 predmet

Vrsta izložbe: arheološka, numizmatička, studijska

Tema: izložba prezentira dostignuća grčkoga i keltskog novčarstva u razdoblju od 5. do 1.st. pr. Krista. Nizom tematskih cjelina prezentiran je grčki i keltski novac raznolikog tipskog spektra, njegova najznačajnija ostvarenja te osobitosti antičkoga graverskog umjetničkog stvaranja tog vremena. Predstavljen je novac stare Grčke, otoka i kolonija, kao i makedonskih kraljeva te sredozemnih zemalja s prevlašću grčke kulture. Pojedine teme ilustriraju iznimno vrijedni izlošci koji su u osječki muzej dospjeli osmišljenim popunjavanjem zbirk tijekom 128 godina postojanja muzeja.

Korisnici: svi posjetitelji

- *Ravenski antički mozaici*

Arheološki muzej u Zagrebu

Organizator: Arheološki muzej u Zagrebu, Talijanski institut za kulturu u Hrvatskoj i grad Ravenna

Autor stručne koncepcije: Giovanni Montanari

Opseg: 35 mozaika

Vrsta izložbe: studijska, skupna, umjetnička (gostujuća)

Tema: na izložbi su prikazane kopije izvornih antičkih mozaika nastale početkom 1950-ih godina na poticaj prof. Giuseppea Bovinija, s ciljem promicanja Ravenne i njezinih neprocjenjivo vrijednih mozaika. Izvornici se i danas čuvaju u različitim ravenskim spomeničkim kompleksima, poglavito u sakralnim objektima (čak ih je 7 pod UNESCO-ovom zaštitom, što je jedinstven primjer u svijetu), koji su često teško dostupni, udaljeni i nedovoljno osvijetljeni. Takvim načinom izlaganja mozaici se mogu promatrati poput slika, s male distance i uz bolju rasvjetu. Zbirka se sastoji od kopija mozaika iz mauzoleja Gale Placidije, bazilike sv. Vitalea (San Vitale), bazilike Novi sv. Apollinare (S. Apollinare Nuovo) i sv. Apollinara u Klasama (S. Apollinare in Classe), zatim iz neonijanske krstionice (Battistero Neoniano) i arijanske krstionice (Battistero degli Ariani) te iz nadbiskupske kapele.

Korisnici: svi posjetitelji

- *Makedonske bronce*

Arheološki muzej u Zagrebu, 18. svibnja - 1. studenog

Organizator: Muzej Makedonije

Autori izložbe: Zlatko Videski, Strahil Temov (Muzej Makedonije)

Autor postava: Mario Beusan

Opseg: 400 predmeta

web adresa: www.amz.hr

Vrsta izložbe: arheološka

Tema: izložba je predstavila 400 predmeta koji su u izložbenom katalogu zastupljeni s 305 kataloških jedinica. Izlošci su klasificirani prema njihovim stilskim i tipološkim obilježjima: nakit za ruke, prsa i glavu, pojne garniture, velika skupina privjesaka, a kao posebna grupa izdvajaju se tzv. *pejonske bronce*, kulni predmeti vezani za religiju i vjerovanje njihovih nositelja. Predstavljene su i tri rekonstrukcije željeznodobnih ukopa, prema njihovu izvornom izgledu evidentiranom pri iskopavanju.

Korisnici: svi posjetitelji

- *Na tragovima vremena - Iz arheološke zbirke Mateja Pavletića*

Muzej grada Šibenika // Arheološki muzej, Zadar, 19. svibnja - 9. srpnja // 13. srpnja - 21. prosinca

Autori stručne koncepcije: Jacqueline Balen, Željko Demo, Ivana Ožanić, Ivan Radman-Livaja, Ante Rendić-Miočević, Igor Uranić

Autori postava u Šibeniku: Jacqueline Balen, Ivana Ožanić, Ivan Troha

Autori postava u Zadru: Jacqueline Balen, Ivan Troha

Opseg: 577 predmeta

Vrsta izložbe: arheološka

Tema: Arheološki muzej uspio je u 2001. god. otkupiti vrijednu arheološku zbirku koju je tijekom mnogih godina kolecionarske aktivnosti upornošću i entuzijazmom strpljivo prikupljao gosp. M. Pavletić. Njezinim vlasnikom kasnije je postala njegova kći gđa I. Bačić, koja je

zbirku odlučila ponuditi na otkup Arheološkome muzeju, želeći da i u budućnosti ostane cjelovitom, onakvom kakvu ju je naslijedila. Za zbirku se može kazati da sadržajno nije usko profilirana. Čak 1.269 predmeta šarolikog je sastava i podrijetla: od 1.016 artefakata kojima je utvrđeno antičko podrijetlo manji je broj grčkog podrijetla, dok su uvelike zastupljeni raznovrsni spomenici rimske provenijencije. Zbirka sadržava i manji broj prapovijesnih, egipatskih te srednjovjekovnih predmeta.

Korisnici: svi posjetitelji

- *Zbirka medalja Berislava Kopača - Donacija Arheološkom muzeju u Zagrebu*

Arheološki muzej u Zagrebu, 4. lipnja - 8. prosinca

Autor stručne koncepcije: Ivan Mirnik

Autor postava: Ivan Mirnik

Opseg: 768 predmeta

Vrsta izložbe: numizmatička, povijesno-umjetnička, kulturno-povijesna

Tema: riječ je o jednoj od najvećih izložaba medalja održanih do danas u Hrvatskoj: ukupno je izloženo 768 medalja, 112 umjetnika - medaljara! Medalje pripadaju vrlo značajnoj zbirci pok. Berislava Kopača iz Zagreba, koju je 2001. Arheološkome muzeju u Zagrebu, odnosno njegovoj Numizmatičkoj zbirci, darovala njegova udovica gđa Ana Kopač. Zbirka Kopač ima više od 2.000 predmeta, a nastala je kao plod dugogodišnjeg skupljanja Viktora Kopača (1904.-1983.) i njegova sina Berislava (1927.- 2000.). U Zbirci su srebrne, brončane, kositrene i olovne medalje i plakete, pokušni otisci u olovu, primjerici od terakote, sadre i drveta, reducirane i nereducirane medalje. Ima i nekih jedinstvenih ili vrlo rijetkih medalja, među kojima su i poznati, antologički primjerici. Zbirka Kopač obuhvaća i vrijedni popratni materijal koji čine rukopisi, crteži, brojne fotografске snimke ljudi, događaja i predmeta te dokumentacija o medaljama i umjetnicima, izresci iz novina te brojni izložbeni katalozi.

Korisnici: svi posjetitelji

- *Odiseja čovječanstva - Razvoj čovjeka i materijalnih kultura starjeg kamenog doba*

Arheološki muzej u Zagrebu, 15. prosinca 2005. - 15. ožujka 2006.

Autori izložbe: Ivor Janković (Institut za antropologiju, Zagreb), Ivor Karavanić (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu), Jacqueline Balen

Autor postava: Robert Vazdar

Opseg: 134 predmeta

web adresa: www.amz.hr

Vrsta izložbe: arheološka, edukativna

Tema: izložba donosi pregled biološke evolucije čovjeka od prve prilagodbe koja ljude odvaja od naših najbližih rođaka, čovjekolikih majmuna, odnosno pregled razvoja dvonožnosti i ostalih evolucijskih promjena, sve do pojave vrste *Homo sapiens sapiens* te njegova širenja na sve zemljopisne regije svijeta. Prikaz bioloških promjena popraćen je pregledom arheoloških materijalnih kultura razdoblja starijega kamenog doba, odnosno paleolitika. U tom

najranijem razdoblju čovječanstva biologija i arheologija nerazdvojno su povezane i razumijevanje jedne grane znanosti nužno uključuje i potrebu za razumijevanjem dostignuća druge grane. Izloženi materijal odnosi se na odljeve najvažnijih paleoantropoloških nalaza iz različitih razdoblja čovjekova razvoja (od australopitecina i drugih ranih hominida, raznih vrsta iz roda *Homo*, do, anatomske glednog, suvremenog čovjeka) te na odgovarajuće odljeve arheoloških nalaza pojedinih paleolitičkih kultura. Ilustracije različitih rekonstrukcija arheološke i antropološke građe, kao i slikovni prikazi, popraćeni su relevantnim tekstovima koji omogućuju bolje razumijevanje iznesene građe.

Korisnici: svi posjetitelji

- *Lukulova gozba*
Muzej narodne osvoboditve u Mariboru (Slovenija), 4. listopada - 30. studenog
Autorica stručne koncepcije: Mila Škarić
Autorica likovnog postava: Mila Škarić
Opseg: 37 kom
Vrsta izložbe: pedagoško-didaktička, edukativna
Tema: izložba objašnjava tko je bio Lukul, što su jeli stari Rimljani, kako je izgledala rimska gozba i sl. te prati proces od kupnje namirnica na tržnici do konzumacije hrane, odnosno daje prikaz triklinija (blagovaonice) u kojemu su Rimljani jeli i organizirali gozbe. Izložbu prate odgovarajuće radionice te igra *Arhimirus, alea iacta est*, pomoći kojih djeca igrom obnavljaju novostećeno znanje o Lukulu i rimskej gozbi.
Korisnici: djeca i odrasli
- *The Psephisma of Lumbarda - about establishing of a Greek agrarian Settlement on Central Dalmatian Island of Korčula (Kerkyra Melaina)*
Sveučilište u Komotini kod Soluna (Grčka), 4.-5. studenog
Organizator: Arheološki muzej u Zagrebu i Veleposlanstvo Republike Hrvatske - Atena, Grčka
Autor stručne koncepcije: Ante Rendić-Miočević
Autor likovnog rješenja: Srećko Škrinjarić
Opseg: 2 postera s tekstom na engleskome i grčkom jeziku te s odgovarajućim ilustracijama
Vrsta izložbe: arheološka, međunarodna, pokretna
Tema: posterima je predstavljena glasovita psefizma iz Lumbarde na otoku Korčuli, zapis na kamenoj ploči, jedinstveni dokument pravne naravi koji regulira uvjete osnivanja grčke naseobine (kolonije) na tom otoku. Uz zemljopisne karte hrvatskog dijela Jadrana te raspored grčkih naseobina na srednjodalmatinskim otocima i uz obalu, na posterima su ilustracije natpisa, uključujući i onaj s najnovijega, još neobjavljenog ulomka, kao i fotografije nalazišta iz zraka te rimske cisterne, gdje su ulomci natpisa pronađeni.
Korisnici: sudionici međunarodnog skupa i godišnje skupštine grčkih pravnika

- *Sinjska alka - obnova i zaštita*
 Arheološki muzej u Zagrebu, 18. lipnja - 17. srpnja
 Organizator: Viteško alkarsko društvo Sinj, Hrvatski restauratorski zavod, Etnografski muzej
 Autori stručne koncepcije: Bernarda Rundek Franić, Vinko Štrkalj, Dinka Alaupović
 Gjeldum (Hrvatski restauratorski zavod), Nerina Eckhel (Etnografski muzej)
 Opseg: 451 predmet
 web adresa: www.amz.hr
 Vrsta izložbe: etnografska, povijesna, skupna
 Tema: izložba je organizirana u povodu održavanja jubilarne, 290. Sinjske alke: izložene su replike i restaurirani originali (451 eksponat), među kojima su pisani dokumenti, umjetničke slike, fotografije, živopisne odore i alkarska oprema, oružje starije od 300 godina i drugi predmeti koji svjedoče o povijesti te junačke igre (Sinjska alka ustanovljena je kao spomen na pobjedu naroda Sinjske i Cetinske krajine nad Turcima 1715. god.).
 Korisnici: svi posjetitelji
- *Sculpture to Wear 2 - Unikatni kiparenii nakit*
 Arheološki muzej u Zagrebu, od 15. prosinca 2005.
 Autorica stručne koncepcije: Rea Boschi Gogolja
 Autor likovnog postava: Mario Beusan
 Opseg: 18 izložaka
 Vrsta izložbe: umjetnička
 Tema: izložba je nastavak projekta *Sculpture to Wear*: projekt se nastavlja i proširuje umjetnički izričaj Ree Boschi Gogolja. U kiparenju nakita, kao i u izradi skulptura, autorica upotrebljava srodne materijale izrađujući nakit od srebrne, zlatne i alpakne žice, kombinirane s dragim kamenjem, korali, biserima i kristalnim stakлом. Uz standardne objekte nakita - ogrlice, narukvice, naušnice, prstenje te broševe - izrađuje i raznoliki umjetnički modni pribor poput manžetnih gumba, ukrasa za kosu, dekorativnih kapica, tijara i torbica.
 Korisnici: odrasli

10. Izdavačka djelatnost Muzeja

10.1. Tiskovine

- *Militaria Sisciensia - nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Katalozi i monografije 1, Zagreb, 2004., 223 str., ISBN 953-6789-15-9, naklada 500 primjeraka (Radman Livaja, Ivan)
- *Pretpovijesna zbirka - Vodič*, (Vodič 3), Zagreb, 2004., 115 str., ISBN 953-6789-18-3, naklada 1000 primjeraka (Bakarić, Lidija. Balen-Letunić, Dubravka. Balen, Jacqueline. Mihelić, Sanjin)
- *Makedonske bronice*, Katalog izložbe, Zagreb, 2005., 43 str., ISBN 953-6789-16-7, naklada 500 primjeraka (Videski, Zlatko. Temov, Strahil)

- *Odiseja čovječanstva - Razvoj čovjeka i materijalnih kultura starijeg kamenog doba*, katalog izložbe, Zagreb, 2005., 74 str., ISBN 953-6789-19-1, naklada 500 primjeraka (Janković, Ivor. Karavanić, Ivor. Balen, Jacqueline)
- *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s.-Vol.XXXVII , Zagreb, (2004.), 2005., 271 str., ISSN 030-7165, naklada 700 primjeraka
- *Zbirka medalja Berislava Kopača- Donacija Arheološkom muzeju u Zagrebu*, katalog izložbe, Zagreb, 2005., 207 str., ISBN 953-6789-17-5, naklada 500 primjeraka (Mirnik, Ivan)
- *Kalendar Andautonija 2006.* s rimskim poslovicama i likovima Rimljana (likovno rješenje: Likovni studio, Zagreb) (Nemeth-Ehrlich, Dorica. Kušan Špalj, Dora)
- *Egipatska zbirka - Vodič* (Vodiči 2), Zagreb, 2005., 51 str., ISBN 953-6789-13-2, naklada 1.000 primjeraka (Uranić, Igor)
- *Egyptian Collection - Guide* (Vodiči 2), izdanje na engleskom jeziku, Zagreb, 2005., 51 str., ISBN 953-6789-14-0, naklada 1.000 primjeraka (Uranić, Igor)
- *The Fable of the Fibula* (Biblioteka Arhimir, edukativna publikacija), izdanje na engleskom jeziku, Zagreb, 2005., 29 str., ISSN 1845-8505, naklada 300 primjeraka (Škarić, Mila)

10.3. Elektroničke publikacije

- 3 priloga za web stranicu URL: <http://www.croato-aegyptica.hr/> projekta *Croato-Aegyptica Electronica* u rubrici *Slavni Egipćani: Sinuhe, Hatšepsut i Haemuast* (I. Uranić)
- *Igrom do znanja*, CD, prvi interaktivni vodič kroz Muzej i igra za djecu iz *Biblioteke Arhimir* (M. Škarić)

11. Edukativna djelatnost

11.1. Vodstva

Pretpovijesni odjel

Stručnjaci Odjela održali su 52 vodstva za učenike osnovnih i srednjih škola po različitim izložbama u Muzeju (D. Balen 15, J. Balen 7, L. Bakarić 20, S. Mihelić 10).

Specijalna vodstva:

- za kandidate stručnih ispita u sklopu programa MUZEJI - MDC - KUSTOSI održana su tri vodstva s temom *Stalni postav pretpovijesne zbirke AMZ-a i Zaštita i smještaj muzejske građe u AMZ-u* (D. Balen)
- vodstva po izložbi *Ratnici na razmeđu Istoka i Zapada* za studente Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (seminar Stare povijesti hrvatskih zemalja s odgovarajućom radionicom) te za studente povijesti s Filozofskog fakulteta u Ljubljani, Slovenija (D. Balen)
- održana su predavanja grupama građana treće dobi iz Zagreba i Ljubljane, kao i studentima povijesti s Filozofskog fakulteta u Ljubljani, s temom o pretpovijesnim razdobljima te o stalnom postavu muzejske Pretpovijesne zbirke (L. Bakarić)

- za grupu arheologa iz Portugala organizirano je vodstvo po stalnom postavu Pretpovijesne zbirke (J. Balen na engleskome, S. Mihelić na portugalskom jeziku)
- za grupu arheologa iz Engleske održano je vodstvo po stalnom postavu Pretpovijesne zbirke (S. Mihelić).

Antički odjel

Specijalna vodstva:

- 15 stručnih vodstava učenika srednjih i osnovnih škola po muzejskim zbirkama (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)
- 10 stručnih vodstava učenika srednjih i osnovnih škola po arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)
- 85 vodstava po Arheološkom parku Andautonija u Šćitarjevu (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj i vanjski suradnici)
- 7 vodstava po različitim izložbama (od toga 3 na stranom jeziku) (I. Radman Livaja)
- vođenje po muzejskim zbirkama i izložbama gđe Angele Spizig, gradonačelnice Kölna, (22. travnja), prof. Monike Verzar-Bass s grupom studenata poslijediplomskog studija Sveučilišta u Trstu, Italija (14. svibnja) (A. Rendić-Miočević), gđe Yoel Rubinstein, veleposlanice Izraela za Hrvatsku (18. svibnja) i dr. Herwiga van Staa, predsjednika Zemaljske vlade Tirola i voditelja Ureda Zemaljske vlade Tirola dr. Michaela Branda (u pratnji ministra kulture RH gosp. mr. sc. Bože Biškupića) (2. rujna) (A. Rendić-Miočević, I. Mirnik)
- 3 grupe po Stazi kneževa na Žumberku (Hrvatski povijesni muzej, Arheološki muzej i Društvo Klasične gimnazije iz Zagreba) (Z. Gregl).

Srednjovjekovni odjel

- Održano je 7 stručnih vodstava učenika srednjih i osnovnih škola po različitim izložbama (Ž. Demo).

Numizmatički odjel

- Održano je 8 vodstava po muzejskim zbirkama i izložbama (Z. Dukat, I. Mirnik).

Egipatski odjel

- Održano je 30 vodstava grupa učenika po muzejskim zbirkama (I. Uranić).
- Vodstvo predsjednika RH Stjepana Mesića po novom stalnom postavu Egipatske zbirke, kolega iz Etnografskog muzeja u Zagrebu, te grupa studenata muzeologije i članova međunarodne udruge *Eurocyties* (I. Uranić)

Posebna vodstva muzejskog pedagoga

- Vodstvo polaznika Centra za odgoj i obrazovanje u Dubravi (osobe s invaliditetom), Kolping (vodstvo na njemačkom jeziku), polaznika dnevne bolnice Rebro, polaznika bolnice Vrapče,

studenata povijesti zagrebačkog Filozofskog fakulteta, poslijediplomanata etnologije na zagrebačkom Filozofskom fakultetu (M. Škarić)

Ostala vodstva

- Pedagoški odjel Muzeja uz redovita je vodstva i obrađivao metodičke jedinice (specijalna vodstva) prije svake najavljenе radionice. Ukupan broj vodstava: 201 (M. Škarić).

11.2. Predavanja

Pedagoški odjel

- Predavanje i radionica s naslovom *Pišemo i čitamo hijeroglife* u knjižnici Dubrava, u sklopu mjeseca knjige (M. Škarić)
- Izlaganje na svjetskoj konferenciji muzejskih pedagoga ICOM/CECA 2005. u Banskoj Štiavnici u Slovačkoj, u sklopu teme *Partnerstvo -Muzej i posjetitelji* (održano priopćenje s naslovom *Budućnost prošlosti*) (M. Škarić)
- Sudjelovanje na međunarodnom skupu *Zavičajno blago u funkciji razvoja Zabiokovlja* s priopćenjem *Ekomuzej u Postirama na otoku Braču*, Književni krug, Split, 2005. (M. Škarić)
- Predavanje i radionica *Pišemo i čitamo hijeroglife* u Dječjoj bolnici za plućne bolesti na Srebrnjaku - u sklopu projekta *Muzeji u bolnice* (M. Škarić)

11.3. Radionice i igraonice

- Dječja radionica s temom o prapovijesnim razdobljima za članove Hrvatsko-američkog društva u Zagrebu (L. Bakarić)
- Nastavljen je rad na realizaciji projekta *Andautonija za djecu*. Od 1. svibnja do 31. listopada za najavljenе su grupe organizirane ove radionice: mali arheolozi, oblačenje rimske odjeće, igre s loptom i žetonima u rimsko doba, pisanje na voštanim pločicama i sl., a uvedena je i radionica za izradu rimske svjetiljki te igraonica s lutkama, kao i proslave dječjih rođendana. Ukupno su organizirane 63 radionice i igraonice, kao i 3 proslave dječjih rođendana (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj i vanjski suradnici).
- Realizirano je 66 radionica (približno 100 radnih sati) s djecom u vrtićima, osnovnim te srednjim školama (M. Škarić).
- Tijekom edukativne igre *Portal* održano je 45 radionica, kao i vodstava ciljanih skupina (OŠ "Bartol Kašić" 20 radionica, OŠ "J. J. Strossmayer" 11 radionica) (M. Škarić).
- Za pripadnike treće dobi održano je 9 radionica, a za Dječji vrtić Pčelica 5 radionica.

Ukupan broj održanih radionica: 111

11.4. Ostalo

- Suradnja s Maticom hrvatskom - Ogrankom Ogulin, radi realizacije edukativne edicije Modruš, s temom *Japodi - arheološka svjedočanstva o japodskoj kulturi u posljednjem pretpovijesnom tisućljeću* (D. Balen)
- Organizacija trodnevne manifestacije *Dani Andautonije* u Šćitarjevu, održane 30. travnja i 1. svibnja pod naslovom *Obrti u Andautoniji*, obuhvatila je pripremu izložbe na otvorenome, s nizom radionica i igraonica u kojima su sudjelovali posjetitelji: u zamišljenoj Ulici obrtnika prikazan je način proizvodnje željeznih predmeta, izrada nakita, košara, keramičkih posuda, svjetiljki i cipela, a demonstriran je i način klesanja. Proces proizvodnje kruha prikazan je od uzgoja i obrade žitarica, do pečenja, a pripremljeno je i više vrsta rimskog kruha, koji su posjetitelji mogli isprobati u "rimskoj pekarnici". Organizirana je i već tradicionalna radionica nazvana Mali arheolozi (s programima od arheoloških iskopavanja do ljepljena keramike), s pisanjem na voštanim pločicama (djeca su na navoštenim drvenim pločicama mogla pisati metalnim pisaljkama). Posjetitelji su mogli igrati više različitih igara s kockama i žetonima, a izrađene su lutke Marka Juencija Primigenija i Julija Viktorina (stanovnika Andautonije u 2. st.), koji su postali zaštitnim znakom Arheološkog parka. Manje lutke izrađivala su sama djeca i one su na neki način novi suveniri Arheološkog parka. Svi zainteresirani mogli su jahati na posavskom konju ili se voziti u kočiji, a nastupilo je i novoosnovano Folklorno društvo Šćitarjevo, koje je u toj prigodi imalo i svoj prvi organizirani nastup (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).
- Nastavak rada na vizualnom identitetu Arheološkog parka Andautonija (u suradnji s Likovnim studijem iz Zagreba) i izrade suvenira (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)
- Idejno rješenje za kalendar *Andautonija 2006.* te odabir odgovarajućih tekstova (D. Kušan Špalj, D. Nemeth-Ehrlich)
- Suradnja s Turističkom zajednicom grada Zagreba (priprema tekstova i odabir fotografija o Arheološkom parku u Šćitarjevu) za propagandni materijal namijenjen Turističkom sajmu u Berlinu (D. Kušan Špalj, D. Nemeth-Ehrlich)
- Odabir predmeta za izradu suvenira Arheološkog parka Andautonija i za potrebe izložbe *2000 godina Andautonije* (keramičke posude i nakit iz Šćitarjeva) (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)
- Početak suradnje s Lutkarskim kazalištem "Ivana Brlić-Mažuranić" u realizaciji predstave prema knjizi *Fabula o fibuli* iz Biblioteke Arhimir (M. Škarić)
- Izrađen je prvi dio portala Pedagoškog odjela u sklopu web stranice Muzeja, koji nudi programe radionica, specijalnih vodstava, informacije o Muzeju, naputke školama, roditeljima i djeci o dolasku u Muzej, raznim igrama i o muzejsko-pedagoškoj službi (M. Škarić).
- Radi promidžbe Muzeja i njegova Pedagoškog odjela osmišljeni su i tiskani privjesci za ključeve, trake za mobitele te platnene torbe s logotipom, muzejskom maskotom Arhimira i adresom mujejske web stranice (M. Škarić).
- Sudjelovanje u pripremi kataloga izložbe *Dodir antičkog muzeja Louvrea* (M. Škarić)

12. Odnosi s javnošću

12.1. Press

- Izjave za različite medijske kuće u povodu otvorenja stalnog postava Egipatske zbirke: Hrvatski radio, 1. i 2. program, HTV- Vijesti iz kulture, Radiopostaja Sljeme, Otvoreni radio i dr. (I. Uranić)
- O *Danima Andautonije* u Šćitarjevu te o Arheološkom parku Andautonija izvještavali su elektronički i tiskovni mediji (HTV, Hrvatski radio, Radio Velika Gorica, Vjesnik, Večernji list, Novi list, Jutarnji list, Turopoljski glasnik) (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Za HTV, emisiju *Sol života*, urednika M. Bušića, napisan je tekst *Putovi soli u starijem željeznom dobu* (D. Balen)
- Izjave za lokalnu postaju HTV-a i za radijske informativne emisije u Slavonskom Brodu u povodu tamošnjeg održavanja izložbe *Osvit tehnologije* (J. Balen)
- Sudjelovanje u emisiji *Baština* i u informativnoj emisiji Radiopostaje Sljeme u povodu izložbe *Odiseja čovječanstva - Razvoj čovjeka i materijalnih kultura starijeg kamenog doba* (J. Balen)
- Razgovori o žumberačkim temama za Samoborske novine, za godišnjak Žumberački kriješ, te Radiopostaju Samobor (Z. Gregl)
- Izjava za emisiju HTV-a *Na rubu znanosti* o temi *Tragom Homera* (S. Mihelić)
- Sudjelovanje u različitim programima u povodu održavanja manifestacije *Dani Andautonije* u Šćitarjevu: Turistički poštanski sandučić Radio Sljemena, u emisijama Radija 101, u emisiji Škrinjica Obrazovnog programa HTV-a, u emisijama OTV-a te u emisiji 2. programa Hrvatskog radija *Kulturna baština* (izravno uključenje tijekom održavanja *Dana Andautonije* u Šćitarjevu) (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj)
- Sudjelovanje u emisiji HTV-a *Briljanteen* te u emisiji Znanstvenog programa HTV-a s temom *Priča o Zagrebačkoj mumiji* (I. Uranić)
- Sudjelovanje na tiskovnoj konferenciji u svezi sa zajedničkim projektom muzeja u Hrvatskoj pod nazivom *Portal* (održana je u Muzeju za umjetnost i obrt), sudjelovanje u emisiji *Nulti sat* HTV-a, u emisijama Radiopostaje Sljeme (predstavljanje projekta *Portal* Arheološkog muzeja u Zagrebu), a u sklopu zajedničkog projekta muzeja Hrvatske obavljen je razgovor za Hrvatski katolički radio, kao i o Biblioteci Arhimir; za Radio *Kaj* obavljen je razgovor o organiziranom natječaju *Muzealci kuhaju*, koji se treći put održao u organizaciji Muzeja Hrvatskog zagorja u Krapini (M. Škarić).

12.4. Promocije i prezentacije

- Predstavljanje I. sveska iz nove serije Katalozi i monografije AMZ-a, publikacije s naslovom *Militaria Sisciensia* (13. listopada u prostorijama muzejske biblioteke) (A. Rendić-Miočević, I. Radman Livaja, J. Balen, M. Milićević-Bradač, B. Migotti)

- Predstavljanje I. sveska iz serije Katalozi i monografije AMZ-a, publikacije s naslovom *Militaria Sisciensia* (24. studenoga) autora I. Radmana Livaje u Puli (A. Rendić-Miočević)
- Predstavljanje *Vjesnika AMZ-a*, 3.serije, XXXVII., posvećenoga R. Drechsler-Bižić (12. prosinca u prostorijama muzejske biblioteke) (A. Rendić-Miočević, I. Mirnik, D. Balen-Letunić, N. Majnarić-Pandžić)
- Revija *Totalno Out - odjevni predmeti arheoloških razdoblja*, održana u Muzeju 15. prosinca, organizirana je u sklopu manifestacije *Noć muzeja* (organizacija J. Balen, Z. Gregl)
- Sudjelovanje na promociji knjige M. Slukan-Altić, *Povijesni atlas gradova*, III. sv., Koprivnica, Zagreb, 2005. (izdanje Instituta za društvena istraživanja "Ivo Pilar"/Muzeja grada Koprivnice), Matica hrvatska (Ž. Demo)
- Sudjelovanje u predstavljanju izdanja biblioteke *Lucius* (hrvatski autori s područja povijesnih znanosti) na *Interliberu* (I. Uranić)

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Dodjela nagrada Hrvatskoga arheološkog društva za 2004. god. održana je u prostorijama Muzeja 1. ožujka (organizacija J. Balen).

12.7. Ostalo

Program zajedničke manifestacije u organizaciji Hrvatskoga muzejskog društva *Noć muzeja u Zagrebu* (održana 15. prosinca), u AMZ-u započeo je modnom revijom studenata arheologije zagrebačkog Filozofskog fakulteta pod naslovom *Totalno out*, a nastavio se otvorenjima izložaba *Odiseja čovječanstva te Sculpture to Wear**2.

13. Marketinška djelatnost

- Izrada majica, šalica, bedževa i puzzla u sklopu izložbe *Odiseja čovječanstva - Razvoj čovjeka i materijalnih kultura starijeg kamenog doba* (J. Balen)
- Tiskanje promidžbenog materijala za Dane Andautonije 2005. (plakat, deplijan, pozivnica) (D. Kušan Špalj, D. Nemeth-Ehrlich)
- Tiskanje plakata i kalendara te izrada šalica i majica za djecu i odrasle, podložaka, lutaka i drugih suvenira Arheološkog parka Andautonija (u suradnji s Likovnim studijem iz Zagreba). Izrađene su i kopije rimskih fibula, suvenira osmišljenih za izložbu *2000 godina Andautonije* (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan Špalj).

14. Ukupan broj posjetitelja

Arheološki park - Lapidarij	5. 000
Arheološki park Šćitarjevo	6. 500

Posjetitelji Muzeja	18. 818
Povremene izložbe izvan Muzeja	6. 100
Ukupno:	36. 418 posjetitelja

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

Ministarstvo kulture RH	12%
Ured za kulturu grada Zagreba	82 %
Vlastiti prihod	6%

15.2. Investicije

339.175, 31 kn